

אוצר המילים והמשמעים; שם המספר

ההגדרה המילונית

תרגיל 1 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- א. הגדרה שהיא על דרך ההגדרה הקלסית:
 ערך **שופר**: הגדרה מספר 1: "כָּלִי נְשִׁיפָה וְתִקְעָה עָשׂוּי מִקָּרָן אֵיל, שֶׁמֶשׁ בְּיָמֵי קָדָם לְהַזְעֵקֵת הַצָּבָא וְלְהַכְרִיזוֹת בְּיָמֵי חָג וּמוֹעֵד".
 ערך תבואה: **תְּבוּאָה**: הגדרה מספר 1: "שֵׁם כּוֹלֵל לְפָרֵי הָאֲדָמָה, גְּדוּלֵי קֶרֶקַע הַמְּשֻׁמָּשִׁים מְזוֹן לָאָדָם, יְבוּל".

- ב. ניתוח הערך **שופר** על-פי שני קריטריונים: אטימולוגיה ורובד השפה

קריטריונים	ניתוח הערך
1. אטימולוגיה	אכדית, ארמית
2. רובד השפה	לשון המקרא ח = עברית חדשה ב = ימי הביניים ת = תלמוד, מדרש, לשון חז"ל

- ניתוח הערך **תְּבוּאָה** על-פי שני קריטריונים: המקור שממנו לקוחות המבואות ופרטים דקדוקיים

קריטריונים	ניתוח הערך										
1. המקור שממנו לקוחות המבואות	לשון המקרא - ציטוטים מתוך הספרים: שמות, ישעיה, במדבר, מלכים. רמב"ם										
2. פרטים דקדוקיים	<table border="1"> <tr> <td>חסר (מנוקד)</td> <td>כתיב</td> </tr> <tr> <td>לא מציין שמדובר בשם עצם.</td> <td>חלקי דיבר</td> </tr> <tr> <td></td> <td>מין</td> </tr> <tr> <td></td> <td>שורש</td> </tr> <tr> <td></td> <td>נטיות</td> </tr> </table>	חסר (מנוקד)	כתיב	לא מציין שמדובר בשם עצם.	חלקי דיבר		מין		שורש		נטיות
חסר (מנוקד)	כתיב										
לא מציין שמדובר בשם עצם.	חלקי דיבר										
	מין										
	שורש										
	נטיות										
	נטיות של שם העצם בסוף הערך בסוגריים מרובעים. תְּבוּאָת- = צורת נסמך בסמיכות תְּבוּאוֹת = צורת רבים										

תרגיל 2 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

מסתיר	1.
מכֶּבֶה	9.
פלילי	2.
רע	10.
נדיר	3.
מכווץ	11.
רגוע	4.
ממשיך	12.
מוזנח	5.
סָבִיל	13.
מְחַבֵּר	6.
מְמַלֵּא	14.
יישור	7.
מוצק	15.
רעוע	8.
רבים	16.

תרגיל 3 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

עלה	1.
שמחה	7.
שונה	2.
הרבה	8.
התחלה	3.
פריחה	9.
קל	4.
זקן / מבוגר	10.
רחב	5.
פיזור	11.
סגור	6.
חולה	12.

תרגיל 4 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

חיסור	(1)
שנאה	(9)
בכה	(2)
(10) רגוע , לבן	
בהיר	(3)
(11) ישר	
שבעים	(4)
(12) בריא	
קבועים	(5)
(13) אין	
זכרתי	(6)
(14) חשוד	
צנועים	(7)
(15) שתל	
דומים	(8)
(16) שקיעה	

תרגיל 5 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- 1. שמיעה - חרשות
- מצופף - מְרֻחַח
- 2. חורף - קיץ
- חמוץ - מתוק
- מילא - רוקן
- 3. מחוספס - חלק
- ממריא - נוחת
- צועק - שותק
- 4. נפוץ - נדיר
- הפסיק - המשיך
- חרוץ - עצלן
- 5. לבכות - לצחוק
- קשה - קל
- 6. לבכות - לצחוק
- פתוח - נעול
- זקוף - כפוף
- התחיל - סִיַם

ניגודיות בהקשר - תרגיל 6 בנוסח בחינת הבגרות

- 1. ראשון = אחרון ; נפתח = נסגר ; עיוורים = רואים ; חרשים = שומעים
- 2. א. אחרונות (שורה 1) = ראשונות , שלום (שורה 1) = מלחמה , קשה (שורה 1) = קל , גדלה (שורה 3) = קטנה , צפופה (שורה 4) = מרווחת
- ב. "מקומות מסתור" (שורה 4) = מקומות גלויים (ניגודיות: מסתור = גלוי)

תרגיל 7 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. מְטָה	5. שכיח	9. כְּוִיָּה	13. כּוֹפֵּה
2. כּוֹתֵל	6. אֶבֶנֶט	10. דִּירָה	14. הַתְּמַדָּה
3. כַּפִּיָּה	7. יִרְעֵה	11. בִּדְק	15. הַחֲדִיר
4. רוֹבֵד	8. פִּיתוּל	12. רַפּוּי	16. צִרִיךְ

תרגיל 8 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. יְרָאָה	4. תְּנוּעָה	7. שֶׁב / בָּא	10. שִׁי / דוֹרוֹן
2. עִמִּית / יָדִיד / רַע	5. שֶׁתָּה	8. אוֹת	11. חֲמָה
3. מִטְרָה	6. חוֹשֵׁךְ	9. תִּינּוֹק	12. בְּדִיחָה

תרגיל 9 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

(1) שְׁלָהִי = סוֹף	(9) חוֹשֵׁשׁ = פּוֹחַד
(2) מִסּוּגֵל = יְכוּל	(10) זוּעַם = כּוֹעֵס / רוֹגֵז
(3) יָרַח = לְבָנָה	(11) לְנוּעַ = לְזוּז
(4) יְרָחִים = חוֹדָשִׁים	(12) רַעַשׁ = שֶׁאוֹן / הַמוּלָּה
(5) גִּרְגָרֵן = זִלְזָלָן	(13) שְׁמִים = רִקִּיעַ
(6) הַחֲמִצְתִּי = הַפְּסֵדִי	(14) בֵּיתוֹ = דִּירָתוֹ
(7) הָאֵזִין = הַקְּשִׁיב	(15) גֶּאוֹן = חֲכָם
(8) קִרְסוֹ = נִפְלוּ	(16) שְׁטִיחַ = מִרְבֵּד

תרגיל 10 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- מעֵט / קֶצֶת
- חֲמָה
- אֲרוּחַת
- עֲזָרָה
- אַחוּז
- תְּנוּעָת
- נְתִינָת
- רִכִּישַׁת

תרגיל 11 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

(1) התאבקות	(8) תמיהה	(15) עליזות	(22) הנחיה
(2) פחד	(9) הָעָה	(16) הדליף	(23) בחורה
(3) ארגמן	(10) אבן	(17) קדרות	(24) סוודר
(4) עֶצֶב	(11) בננה	(18) עֵר	(25) קרש
(5) מטריד	(12) מתייחס	(19) החריש	(26) מרבד
(6) רטט	(13) שררה	(20) הפרדה	(27) מלכלך
(7) ששון	(14) עפר	(21) קללה	(28) שט

תרגיל 12 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות (ניגודים, נרדפות)

- 1. נבון - פיקח
- רינה - שמחה
- 2. רעש - שאון
- קרה - ארע
- בוקר - שחרית
- 3. שקוף - אטום
- מחק - כתב
- ער - יָשָן
- מְאַמֵת - מַפְרִיךְ
- 4. עוצמה - חולשה
- מזרח - מערב
- הרחבה - צמצום
- 5. צף - שוקע
- יציאה - כניסה
- ממריא - נוחת
- 6. התעמת - התווכח
- עתה - עכשיו
- 7. עמוק - רדוד
- מואר - חשוך
- קדימה - אחורה
- 8. הסכית - שמע
- מנגינה - נעימה
- 9. גואל - מושיע
- עמום - מערפל
- מחריד - מזעזע
- 10. אמד - העריך
- שחרור - חילוץ
- געגועים - כיסופים
- גִּדָּשׁ - שִׁפֵּעַ

1.

א. מילון אבן שושן: הגדרה מספר 1: "כָּרַס, החֶלֶק הַקֶּדְמִי שֶׁל־מִטָּה מִן הַחֲזָה, החֶלֶק בְּגוֹף הָאָדָם אוּ בְּעֵלִי הַחַיִּים הַמְכִּיל אֶת הַקֶּבֶה וְאֶת הַמַּעֲיָם".

מילון רב מילים: הגדרה מספר 1: " החלק של הגוף מתחת לחזה, שבתוכו מצויה מערכת העיכול".

ב. (1) מילון אבן שושן: הגדרה מספר 4.

(2) מילון אבן שושן: הגדרה מספר 3, מילון רב מילים הגדרה מספר 2.

(3) מילון רב מילים: הגדרה מספר 1.

ג. ממילון אבן שושן הגדרה מספר 1 כוללת נרדפות: "כָּרַס, החֶלֶק הַקֶּדְמִי שֶׁל־מִטָּה מִן הַחֲזָה, החֶלֶק בְּגוֹף הָאָדָם אוּ בְּעֵלִי הַחַיִּים הַמְכִּיל אֶת הַקֶּבֶה וְאֶת הַמַּעֲיָם". (מילה נרדפת לבטן: כרס)

ד. ערך "בָּטֶן" בשני המילונים - השוואה בין המילונים על-פי ההיבטים הבאים: אטימולוגיה, פרטים דקדוקיים ורובדי הלשון.

היבטים	מילון אבן שושן	מילון רב מילים / שויקה
1. אטימולוגיה	אכדית, ארמית, ערבית	לא מצוין
2. פרטים דקדוקיים כתיב	חסר (מנוקד)	מלא (לא מנוקד) וחסר (מנוקד)
חלקי דיבר	לא מצוין	מצוין שזהו שם (שם עצם) בתחילת הערך
מין	נקבה	נקבה
שורש	לא מצוין	מצוין בסוף הערך בסוגריים מרובעים [ב.ט.ג]
נטיית : נטיות של שם העצם בסוף הערך בסוגריים מרובעים.	בָּטֶן - = צורת נסמך בסמיכות בָּטְנִי = כינוי שייכות בָּטְנִים = צורת רבים	בָּטְנִים = צורת רבים בָּטְנִי = כינוי שייכות
3. רובד השפה	לשון המקרא ב = ימי ביניים	לא מצוין הרובד הלשוני

ה. מילה שמשמעותה מנוגדת למילה השְׁמָנָה היא הַרְזָה.

2. א. הגדרה מספר 2: "כְּנוּי לְטָקְס אוּ לְמִסְבָּה חֲגִיגַת לְכָבוֹד מְאֻרָע שְׂמַח".
- ב. הגדרה מספר 1: "הרגשה של אושר ועליזות".
- ג. הגדרה מספר 3.
- נימוק: מילון רב מילים מציג גישה סינכרונית, ההגדרות מופיעות על-פי שכיחותן בשפה (בעברית בת ימינו), ועל כן נמצא מילות סלנג. (מילון אבן שושן מציג גישה דיאכרונית).
- ד. ממילון אבן שושן: הגדרה מספר 1 כוללת נרדפות: "גיל, ששון, הרגשת ספוק ורצון רב, מצב רוח עליון". (נרדפות לשמחה: גיל, ששון)
3. א. הגדרה מספר 3: "פִּילִם, מְעַרְכָּת צְלוּמֵי קוֹלְנוּעַ הַמְצֻטְרָפִים לְמַחְזֵה שְׁלֵם".
- ב. (1) פירוש 3
(2) פירוש 2
(3) פירוש 3
(4) פירוש 1
- ג. שני קריטריונים:
1. אטימולוגיה: ערבית.
2. רובד השפה: תלמוד, מדרש, לשון חז"ל (ת), עברית חדשה (ח).
4. א. מילים נרדפות: זהום - לכלוך, אדמה - קרקע, אוויר - חמצן, אטמוספירה.
- ב. מילים שמשמעותן מנוגדת: זהום - נקי, מוות - חיים.
- ג. (1) שלוש מילים נרדפות למילה זהום: לְכָלוֹךְ, טָנוּף, אֶלוֹחַ. (לקוח מהגדרה מספר 1)
- (2) הגדרה מספר 3: "אֵינְפֻקְצִיָּה, חֲדִירְתָם שֶׁל גּוֹרְמִים מְחוֹלְלֵי מַחְלוֹת" (נרדפות: זיהום - אינפקציה)
- (3) הפרטים הדקדוקיים הבאים לידי ביטוי בערך "זהום":
א. כתיב: חסר (מנוקד)
ב. חלקי דיבר לא מציין
ג. מין: זכר
ד. שורש: לא מציין
ה. נטיות: זהום - = צורת נסמך בסמיכות
זהומי = כינוי שייכות
זהומים = צורת רבים
- (4) בערך "זהום" משתקפת הגישה הדיאכרונית.

תרגיל 14 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. חמישה , ארבעים נָשש
2. ארבע עשר אלף
3. ארבעים ושלושה
4. שנים עשר , שלושה
5. ארבע מאות שלושים ושתים, ולא ארבעת אלפים שלושים ושתים
6. שתיים, חמישים ושמונה
7. ראשון, שלישית
8. שלוש עשרה
9. שלושים וארבע , עשרים וְשלוש
10. שמונה , חמישה , תשעה עשר
11. שלושה , אחד , חמש
12. שנים עשר אלף
13. חמשת אלפים שש מאות ארבעים ושמונה
14. חמש עשרה , שישה
15. אלפיים וְעשר , שתיים עשרה
16. שלושת , שלושת , שְלוש
17. שמונה עשר , שמונה עשרה
18. שישית
19. שני , שלוש
20. תשעה עשר אלף , שבע

תרגיל 15 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. אַרְבַּעַת אלפים וְחֲמֵשׁ מאות
2. תְּשַׁעַה אחוזים , שְׁלוֹשָׁה אחוזים
3. שְׁלוֹשִׁים וְאַרְבַּע , מְחֻמָּשׁ
4. שְׂמוֹנִים וְשִׁמוֹנָה
5. אַחַת עֶשְׂרֵה , אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם
6. עֶשְׂרֵת , שְׁלִישִׁית
7. תֵּשַׁע , חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה , שְׁלוֹשׁ
8. עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם , עֶשְׂרִים וְנֶשֶׁת
9. אַרְבָּעִים וְחֲמֵשׁ
10. שְׁבַעַה , וְשֶׁבַע , שְׁבַעַת
11. שְׂמוֹנָה , שְׁבַעַה , שְׁשָׁה , אַחַת
12. אֶלֶף תֵּשַׁע מֵאוֹת תִּשְׁעִים , שְׁבַעִים וְחֲמֵשׁ , אֶלֶף תֵּשַׁע מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁתַּיִם , עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ , אֶחָד , אלפים וְשֶׁבַע
13. שֶׁבַע , אַרְבַּע , שְׁבִיעִי , שְׁבַעַה , שְׁבַעַה , שֶׁבַע
14. חֲמִישִׁים וְחֲמֵשׁ , שְׁתַּיִם , שְׁלוֹשׁ
15. אֶלֶף מֵאָה שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם , תִּשְׁעַת אלפים , תֵּשַׁע מֵאוֹת תִּשְׁעִים וְתֵשַׁע , שְׁשַׁת אלפים שֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁלוֹשִׁים וְאַרְבַּע , חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה

תחביר ומערכת הצורות

תרגיל 16

1. שרת החינוך
2. ספינת טילים , חופי נהרייה
3. משחת שיניים , שיני החלב
4. שנת הלימודים
5. קופסת הסוכריות , סיכת ביטחון
6. שולחן העבודה , מכשירי כתיבה
7. לטיול השנתי , שק שינה, בגד ים, חוט תפירה וכלי רחצה
8. שביתת העובדים , בליל הסדר
9. תפילת ערבית , תורנות הלילה , בבית החולים
10. מברשת השיער , בחדר האמבטיה
11. קליפות התפוח , לפח האשפה
12. מסוק קרב , מסוק צבאי

תרגיל 17 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. עיתון הספורט	5. חופש התנועה
2. הערכת המנהל	6. השגת היעדים
3. חשבון החשמל	7. כלי הרכב
4. תנועת המחאה	8. מילת היחס

תרגיל 18 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. צירוף סמיכות	9. צירוף סמיכות
2. שם ותוארו	10. צירוף סמיכות
3. שם ותוארו	11. צירוף סמיכות
4. צירוף סמיכות	12. שם ותוארו
5. שם ותוארו	13. שם ותוארו
6. צירוף סמיכות	14. צירוף סמיכות
7. צירוף סמיכות	15. שם ותוארו
8. שם ותוארו	16. שם ותוארו

תרגיל 19 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- א. צירוף סמיכות: שולחן כתיבה , שולחן מחשב
שם ותוארו: שולחן עגול, שולחן ישן
- ב. צירוף סמיכות: תיק אוכל
שם ותוארו: תיק קטן, תיק פלילי, תיק רפואי
- ג. צירוף סמיכות: כרטיס אוטובוס, כרטיס קולנוע
שם ותוארו: כרטיס מזויף, כרטיס גנוב
- ד. צירוף סמיכות: ארנק כסף, ארנק עור
שם ותוארו: ארנק שחור, ארנק חדש
- ה. צירוף סמיכות: מעיל רוח, מעיל גשם
שם ותוארו: מעיל חם, מעיל ארוך
- ו. צירוף סמיכות: טיפות אף, טיפות גשם, טיפות מים
שם ותוארו: טיפות כחולות
- ז. צירוף סמיכות: מגרש חנייה, מגרש ספורט
שם ותוארו: מגרש גדול, מגרש מטופח
- ח. צירוף סמיכות: רשות שידור, רשות דואר, רשות העתיקות
שם ותוארו: רשות מקומית

תרגיל 20 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

17. סמיכות ושם תואר	1. שרשרת סמיכויות
18. שרשרת סמיכויות	2. שרשרת סמיכויות
19. שרשרת סמיכויות	3. סמיכות ושם תואר
20. שרשרת סמיכויות	4. שרשרת סמיכויות
21. סמיכות ושם תואר	5. סמיכות ושם תואר
22. שרשרת סמיכויות	6. שרשרת סמיכויות
23. סמיכות ושם תואר	7. שרשרת סמיכויות
24. סמיכות ושם תואר	8. שרשרת סמיכויות
25. שרשרת סמיכויות	9. סמיכות ושם תואר
26. סמיכות ושם תואר	10. סמיכות ושם תואר
27. סמיכות ושם תואר	11. שרשרת סמיכויות

12. סמיכות ושם תואר	28. שרשרת סמיכויות
13. שרשרת סמיכויות	29. סמיכות ושם תואר
14. שרשרת סמיכויות	30. סמיכות ושם תואר
15. סמיכות ושם תואר	31. שרשרת סמיכויות
16. סמיכות ושם תואר	32. סמיכות ושם תואר

תרגיל 21

מיטת סדום , שכיר חרב , שפת הים

תרגיל 22 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

ההסבר: לפנינו צירוף סמיכות שהוא צירוף כבול שלא ניתן לפרקו. אם נפרק את הצירוף תאבד המשמעות של הצירוף ותתקבל משמעות חדשה.

תרגיל 23 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. איכויות המוצר
2. חברי קיבוץ
3. שאלות המחקר
4. משלוחי מנות
5. חדרי הילדים
6. רכבות משא
7. רהיטי עץ
8. מקורות מים
9. לשכות השר
10. טבעות כסף

תרגיל 24 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. חומר הדברה
2. כלי עבודה
3. תאונת דרכים
4. בקבוק חלב
5. קרוב משפחה
6. עוגת גבינה
7. רופא שיניים
8. מיץ פירות
9. הצעת חוק
10. חבר כנסת

תרגיל 25 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. שם פרטי	7. כינויי שייכות (כינוי קניין)
2. כינויי שייכות (כינוי קניין)	8. הוספת ה"א הידיעה לפני סומך
3. הוספת ה"א הידיעה לפני סומך	9. שם פרטי
4. הוספת ה"א הידיעה לפני סומך	10. כינויי שייכות (כינוי קניין)
5. שם פרטי	11. כינויי שייכות (כינוי קניין)
6. שם פרטי	12. שם פרטי

מומלץ ללמוד את מילות הקישור המופיעות בטבלה.

משמעות לוגית	לפני שם עצם	במשפט המורכב לפני פסוקית	בהתייחסות לנאמר קודם לכן (בין משפטים)
זמן	לפני בזמן, במשך אחרי, כעבור לאחר, כל הזמן ה עד, מאז ה	לפני ש כש, כאשר בזמן ש, אחרי ש כל עוד, כל זמן ש עד ש, מאז ש	לפני כן, קודם לכן באותו זמן אחרי כן, אחר כל לאחר מכן, כל זמן שכך עד אז, מאז
סיבה	בגלל, בשל עקב, בעקבות לרגל, כתוצאה מ	כי, משום ש מפני ש, מאחר ש מכיוון ש	בשל כך, משום כך עקב כך, בעקבות זאת לכן, על כן, שכן
מטרה (תכלית)	לשם, בשביל למען	כדי + שם פועל כדי ש + עתיד	לשם כך
ויתור והסתייגות	למרות, על אף	אף על פי ש אף ש אמנם ... אבל נכון ש... אך / אולם למרות ש	למרות זאת אף על פי כן בכל זאת אבל אך / אולם
ניגוד	בניגוד ל לעומת (בהשוואה ל) לעומת (בניגוד ל)	בעוד ש... (הרי)... ... ואילו...	בניגוד לכך לעומת זאת אך, אבל, אולם
דמיון	כמו בדומה ל	כשם ש... כך כמו ש... כך ... כאילו...	בדומה לכך
ברירה	לא... אלא	לא... אלא	
הוספה	ו... , גם... לא רק..., אלא גם...	לא רק..., אלא גם...	ו..., גם... נוסף על כך
תנאי ריאלי (קיים) לא ריאלי (בטל) חיובי לא ריאלי (בטל) שלילי	בלי, ללא לולא, אילולא, אילמלא	אם לו, אילו, אם לולא, אילולא אילמלא, אילו לא, אם לא	

תרגיל 26 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. קשר לוגי של סיבה
א. מאמן הקבוצה פוטר **משום** שהקבוצה הפסידה בארבעה משחקים רצופים.
2. קשר לוגי של זמן
א. **במהלך** הפגישה הודיע הכתב על התפטרותו.
3. קשר לוגי של ויתור
א. הקבוצה הפסידה במשחק, **למרות זאת** היא עלתה לחצי הגמר.
4. קשר לוגי של סיבה
א. פקקי התנועה נגרמים **מפני** שהתשתית של הכבישים לקויה.
5. קשר לוגי של סיבה
א. הטלוויזיה כבתה **בגלל** ניתוק זרם החשמל.
6. קשר לוגי של ויתור
א. **על אף** העייפות המשכתי לצפות בסרט.
7. קשר לוגי של סיבה
א. החברה לא שילמה את חובותיה לעירייה, **לפיכך** נקנסה.
8. קשר לוגי של ויתור
א. **למרות** התלהבותה של החוקרת ממסקנות המחקר הועדה אסרה את פרסומן.
9. קשר לוגי של זמן
א. **כשקונים** מזרן קובעים את נוחות השינה לפחות לעשר השנים הבאות.
10. קשר לוגי של סיבה
א. הצימרים בצפון נסגרו **בשל** נפילת טילים באזור.
11. קשר לוגי של זמן
א. השיווק האגרסיבי של הדירות בפרויקט יסתיים **לאחר** שימכרו רוב הדירות.
12. קשר לוגי של תכלית
א. אזרחי המדינה נתרמים **לשם** הצלת בעלי חיים נטושים.
13. קשר לוגי של סיבה
א. צלם עיתונות הגיש לבית המשפט השלום בתל-אביב תביעה בסך 200 אלף שקל נגד מערכת העיתון **עקב** הפרת זכויות יוצרים.

תרגיל 27 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. קשר לוגי של סיבה
הילד נפל, ולכן הילד בוכה.
2. קשר לוגי של סיבה
בית המשפט הוציא צווי מניעה, ולכן העובדים חזרו לעבודה.
3. קשר לוגי של ויתור
נתקלתי בקשיים, למרות זאת אבצע את המלאכה.
4. קשר לוגי של סיבה
כוחות הביטחון הגבירו את פעילותם באזור השרון בעקבות התרעות על פיגועים.
5. קשר לוגי של סיבה
בעיר קיימת בעיית חניה, ולכן העירייה הקימה תחנות להשכרת אופניים.
6. קשר לוגי של ויתור
לא הגעתי לקורס, למרות זאת סיימתי אותו בהצלחה.
7. קשר לוגי של סיבה
העישון מסוכן לבריאות, ולכן אפסיק לעשן.
8. קשר לוגי של ויתור
נכשלתי באודישוין, למרות זאת אקבל את התפקיד הראשי בהצגה.

תרגיל 28 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות [משפט פשוט מול משפט מאוחה (מחובר)]

1. משפט פשוט
2. משפט מאוחה (מחובר)
3. משפט פשוט
4. משפט פשוט
5. משפט מאוחה (מחובר)
6. משפט פשוט
7. משפט מאוחה (מחובר)
8. משפט פשוט
9. משפט פשוט
10. משפט מאוחה (מחובר)
11. משפט מאוחה (מחובר)

תרגיל 29 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות [משפט מאוחה מול משפט מורכב]

1. משפט מורכב
2. משפט מאוחה (מחובר)
3. משפט מורכב
4. משפט מאוחה (מחובר)
5. משפט מורכב
6. מי שהולך לישון מאוחר עייף בבוקר.
7. משפט מורכב
8. משפט מאוחה (מחובר)
9. משפט מורכב
10. משפט מורכב
11. משפט מאוחה (מחובר)
12. משפט מורכב
13. משפט מאוחה (מחובר)
14. משפט מורכב

תרגיל 30 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - כל סוגי המשפטים

1. הסוג התחבירי של שניים (א, ג) משלושת המשפטים הוא מורכב
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ב) הוא מחובר
2. הסוג התחבירי של שניים (ב, ג) משלושת המשפטים הוא מורכב
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (א) הוא פשוט
3. הסוג התחבירי של שניים (א, ב) משלושת המשפטים הוא מחובר
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ג) הוא פשוט
4. הסוג התחבירי של שניים (א, ג) משלושת המשפטים הוא מורכב
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ב) הוא פשוט
5. הסוג התחבירי של שניים (ב, ג) משלושת המשפטים הוא מחובר
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (א) הוא פשוט
6. הסוג התחבירי של שניים (א, ב) משלושת המשפטים הוא מורכב
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ג) הוא מחובר
7. הסוג התחבירי של שניים (א, ג) משלושת המשפטים הוא פשוט
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ב) הוא מורכב
8. הסוג התחבירי של שניים (א, ג) משלושת המשפטים הוא מחובר
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (א) הוא פשוט
9. הסוג התחבירי של שניים (א, ג) משלושת המשפטים הוא מחובר
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ב) הוא מורכב
10. הסוג התחבירי של שניים (ב, ג) משלושת המשפטים הוא פשוט
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (א) הוא מורכב
11. הסוג התחבירי של שניים (א, ב) משלושת המשפטים הוא מחובר
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ג) הוא מורכב
12. הסוג התחבירי של שניים (א, ג) משלושת המשפטים הוא מורכב
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (ב) הוא פשוט
13. הסוג התחבירי של שניים (ב, ג) משלושת המשפטים הוא פשוט
הסוג התחבירי של המשפט הנותר (א) הוא מחובר

תרגיל 31 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - כל סוגי המשפטים

1. משפט מורכב

במשפט העיקרי: אלפי ילדים = נושא, משתתפים = נושא

חלק עיקרי | פסוקית
 בזמן החופש הגדול אלפי ילדים משתתפים בקייטנות | ש | מתקיימות במתנ"סים.

2. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': החופש = נושא, הגיע = נושא, באיבר ב': אלפי ילדים = נושא, משתתפים = נושא

איבר א' | איבר ב'
 החופש הגדול הגיע, | ו | אלפי ילדים משתתפים בקייטנות.

3. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': המבצע = נושא, הושלם = נושא, באיבר ב': העובדים = נושא, קיבלו = נושא

איבר א' | איבר ב'
 המבצע הושלם בהצלחה, | משום כך | קיבלו העובדים בונוס לשכרם.

4. משפט פשוט, איסור = נושא, חל = נושא

5. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': עיצומים = נושא, קיימים = נושא, באיבר ב': פעילות = נושא, הושבתה = נושא

איבר א' | איבר ב'
 קיימים עיצומים בחברת החשמל, | ולכן | פעילות מוקד 103 הושבתה אתמול.

6. משפט מורכב

במשפט העיקרי: חצי הגמר = נושא, מיקם = נושא

חלק עיקרי | פסוקית
 חצי הגמר של התכנית המוזיקאלית מיקם אותה בראש טבלת הרייטינג | לאחר ש

פסוקית

בשבועות האחרונים תכנית אחרת הופיעה בראש הטבלה.

7. משפט מורכב

במשפט העיקרי: 4000 רוכבי אופניים = נושא, השתתפו = נושא

חלק עיקרי | פסוקית | המשך חלק עיקרי
 4000 רוכבי אופניים השתתפו במסע | ש | נערך בצפון הארץ | לציון יום השנה

המשך חלק עיקרי

לחטיפת חיילי צה"ל.

8. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': שילמתי = נושא + נושא , באיבר ב': קיבלתי = נושא + נושא

איבר א'	איבר ב'
שילמתי עבור המוצר, אבל	עדיין לא קיבלתי אותו.

9. משפט מורכב

במשפט העיקרי: ההנהלה = נושא, הודיעה = נושא

חלק עיקרי	פסוקית
בתחילת השנה ההנהלה הודיעה לעובדים	מדיניות החברה תשתנה במהלך החודש הבא.

10. משפט מורכב

במשפט העיקרי: ארכיאולוגים = נושא, אספו = נושא

חלק עיקרי	פסוקית
ארבעה ארכיאולוגים אספו את העצמות	התגלו בזמן החפירות.

11. משפט פשוט, ההתפתחות = נושא, שינתה = נושא

12. משפט פשוט, גשמים = נושא, גרמו = נושא

13. משפט מורכב

במשפט העיקרי: הוא = נושא, התקבל = נושא

על אף ש	פסוקית	חלק עיקרי
הסטודנט השיג ציונים גבוהים,	הוא לא התקבל לקורס.	

14. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': מצבו = נושא, החמיר = נושא , באיבר ב': הוא = נושא , פונה = נושא

איבר א'	איבר ב'
מצבו של החולה החמיר, למרות זאת	הוא לא פונה לבית החולים.

15. משפט פשוט, השריפה = נושא, פרצה = נושא

16. משפט מורכב

במשפט העיקרי: הסטודנט = נושא, קיבל = נושא

חלק עיקרי	פסוקית
הסטודנט קיבל נזיפה מהמרצה	הפריע למהלך ההרצאה.

17. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': הסכם = נושא, נחתם = נושא, באיבר ב': מחירי הטיסה = נושא, הוזלו = נושא

איבר א'	נחתם הסכם בין שתי חברות התעופה,	ולכן	איבר ב'	מחירי הטיסה הוזלו.
---------	---------------------------------	------	---------	--------------------

18. משפט מורכב

במשפט העיקרי: הסכם = נושא, ייחתם = נושא

אם	ייחתם הסכם בין שתי חברות התעופה,	פסוקית	חלק עיקרי	הנוסעים ייהנו ממחירים נוחים.
----	----------------------------------	--------	-----------	------------------------------

19. משפט איחוי (מחובר)

באיבר א': שרים = נושא, הצביעו = נושא, באיבר ב': שרים = נושא, התנגדו = נושא

איבר א'	21 שרים הצביעו בעד תקציב המדינה לשנת 2008,	לעומת זאת	איבר ב'	5 שרים התנגדו.
---------	--	-----------	---------	----------------

20. משפט פשוט, הישגי הספורטאית = נושא, השתפרו = נושא

21. משפט מורכב

במשפט העיקרי: אנשי יחידת החילוץ = נושא, חילצה = נושא

אנשי יחידת החילוץ הערב שלושה צעירים	ש	חלק עיקרי	פסוקית	נתקעו בנחל.
-------------------------------------	---	-----------	--------	-------------

תרגיל 32 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - כל סוגי המשפטים

1. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. מורכב ב. מחובר ג. פשוט
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא סיבה
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. משום ש ב. ולכן ג. בעקבות
2. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. מחובר ב. מורכב ג. פשוט
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא ויתור
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. למרות זאת ב. אף-על-פי ש ג. חרף
3. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. מחובר ב. פשוט ג. מורכב
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא סיבה
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. ולכן ב. בעקבות ג. משום ש
4. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. פשוט ב. מחובר ג. מורכב
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא ויתור
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. למרות ב. אף-על-פי-כן ג. אף-על-פי ש
5. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. פשוט ב. מחובר ג. מורכב
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא סיבה
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. בגלל ב. משום כך ג. מכיוון ש
6. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. מורכב ב. מחובר ג. פשוט
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא ויתור
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. אף ש ב. למרות זאת ג. למרות

7. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. פשוט ב. מורכב ג. מחובר
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא סיבה
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. עקב ב. מכיוון ש ג. ולכן

8. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. פשוט ב. מחובר ג. מורכב
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא סיבה
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. בשל ב. ולכן ג. משום ש

9. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. פשוט ב. מחובר ג. מורכב
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא ויתור
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. על-אף ב. למרות זאת ג. אף-על-פי ש

10. הסוג התחבירי של המשפטים:
א. מורכב ב. מורכב ג. פשוט
הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים הוא זמן
המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
א. כאשר ב. לאחר ש ג. בזמן

תרגיל 33 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - כל סוגי המשפטים

- א. (1) משפט פשוט
(2) משפט איחוי (מחובר)
(3) משפט מורכב
- ב. הקשר הלוגי במשפטים (1)-(3) הוא סיבה.
- ג. המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
(1) בשל
(2) ולכן
(3) משום ש
- ד. במשפט הזה קיים אותו קשר לוגי כמו במשפטים (1)-(3).
המילה המבטאת את הקשר הלוגי במשפט היא מהצורך. תפקידה התחבירי הוא משלים פועל

תרגיל 34 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - כל סוגי המשפטים

- א. (1) משפט מורכב
(2) משפט איחוי (מחובר)
(3) משפט פשוט
- ב. הקשר הלוגי במשפטים (1)-(3) הוא תכלית.
- ג. המילה המבטאת את הקשר הלוגי בכל אחד משלושת המשפטים:
(1) כדי ש
(2) לשם כך
(3) לשם
- ד. במשפט הזה קיים אותו קשר לוגי כמו במשפטים (1)-(3).
המילה המבטאת את הקשר הלוגי במשפט היא להאכלת. תפקידה התחבירי הוא משלים פועל

תרגיל 35

הנושא מסומן בצבע אדום, הנשוא מסומן בכחול, משלימי הפועל מסומנים בירוק.

1. אתמול ראיתי את ההצגה החדשה של התיאטרון הקהילתי.
2. האחים שלי נסעו לאנגליה.
3. אנחנו שכפלנו את המפתחות של הרכב.
4. השחיינית שוחה בבריכה השכונתית.
5. אני פונה אלך באדיבות.
6. אתה שואל אותי שאלות קשות.
7. ההורים שלחו לבנם החייל חבילת ממתקים.
8. אני עובדת במפעל למתכות.
9. היא למדה לתואר ראשון במשך ארבע שנים.
10. השוטרים סגרו את כביש החוף בגלל הפגנה.
11. כביש החוף הוצף במים בשל הגשמים העזים.
12. פניתי אל המזכירה הרפואית לקבלת מידע על הרופאים שבמרפאה.
13. למרות ההסכם הצדדים התרשלו בעבודתם.
14. ילדים אוכלים מוצרי חלב.
15. הסטודנטים לומדים באוניברסיטה מקצועות שונים.
16. ועדת הקלפי מפקחת ביום הבחירות לכנסת על ההצבעה.
17. הפיתוח של התמונות ארך שעה.

תרגיל 36 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. ראיתי = נושא + נושא , אותו = משלים פועל , בעבודה = משלים פועל
2. הסקר = נושא , מצביע = נושא , עלייה = משלים פועל
3. העובדים = נושא , תוספת = משלים פועל
4. עקב שביתת = משלים פועל , הופסקה = נושא , העבודה = נושא
5. לפנות ערב = משלים פועל , שלג = נושא , בחרמון = משלים פועל
6. האזור = נושא , נסגר = נושא , למטיילים = משלים פועל , בשל השיטפונות = משלים פועל
7. העובדים = נושא , התקשו לסיים = נושא , את הפרויקט = משלים פועל
8. עובדי חברת החשמל = נושא , עובדים = נושא , במרץ = משלים פועל
9. לקחתי = נושא + נושא , לו = משלים פועל , המחשב = משלים פועל
10. חגיגות הקיץ = נושא , יחלו = נושא , החודש = משלים פועל
11. העובדות = נושא , ביצעו = נושא , השבוע = משלים פועל , את העבודה = משלים פועל , כהלכה = משלים פועל
12. הכרטיסים = נושא , נמצאים = נושא , במגרה = משלים פועל

תרגיל 37 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. חברי = נושא , הכנסת = משלים שם (לוואי) , הנשיא = משלים שם (לוואי)
2. ההזמנה = נושא , לחתונה = משלים שם (לוואי)
3. השמלה = נושא , הלבנה = משלים שם (לוואי) , חנה = משלים שם (לוואי) , התלכלכה = נושא
4. קטפתי = נושא + נושא , שבשדות = משלים שם (לוואי)
5. מתנה = נושא , יפה = משלים שם (לוואי) , קיבלה = נושא , הגדולה = משלים שם (לוואי)
6. חמש = משלים שם (לוואי) , נערות = נושא , נחמדות = משלים שם (לוואי) , רקדו = נושא , תימני = משלים שם (לוואי)
7. צפינו = נושא + נושא , חצות = משלים שם (לוואי) , הסרט = משלים שם (לוואי)
8. ההוצאות = נושא , המפעל = משלים שם (לוואי) , גדלו = נושא , האחרונה = משלים שם (לוואי)
9. רכשתי = נושא + נושא , הדרכה = משלים שם (לוואי) , אתרים = משלים שם (לוואי)
10. הכוננות = נושא , הגבוהה = משלים שם (לוואי) , תוסר = נושא
11. הטיול = משלים שם (לוואי) , נצטייד = נושא , השטח = משלים שם (לוואי)
12. קניתי = נושא + נושא , קצפת = משלים שם (לוואי) , השכונתית = משלים שם (לוואי)
13. המצב = נושא , הביטחוני = משלים שם (לוואי) , משפיע = נושא , האנשים = משלים שם (לוואי)
14. מכשירי = נושא , הדור החדש = משלים שם (לוואי) , נגני המוזיקה האישיים = משלים שם (לוואי)
15. התקיים = נושא , החינוך = משלים שם (לוואי) , ירידה למקלטים = משלים שם (לוואי)

תרגיל 38 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. הקשבנו = נושא + נושא , בריכוז = משלים פועל , המורה = משלים שם (לוואי)
2. השקיתי = נושא + נושא , הצמח = משלים פועל
3. רכבת = נושא , התנגשה = נושא , בטנדר = משלים , פועל עמוס = משלים שם (לוואי) ,
דלק = משלים שם (לוואי)
4. בבוקר = משלים פועל , ביצה = משלים פועל , קשה = משלים שם (לוואי)
5. הבחור = נושא , הרשים = נושא , השופטים = משלים פועל
6. הרצאה = נושא , מעניינת = משלים שם (לוואי) , השמנה ההתבגרות = משלימי שם (לוואי) ,
ניתנה = נושא , תזונאית = משלים פועל , קלינית = משלים שם (לוואי)
7. הסטודנט = נושא , השיג = נושא , הישגים = משלים פועל , נאים = משלים שם (לוואי) ,
למרות הכישלון = משלים פועל , בבחינה = משלים פועל
8. המשפחה = נושא , בעלי = משלים שם (לוואי) , נסעה = נושא , לחרמון = משלים פועל
9. הנסיעה = נושא , לחרמון = משלים שם (לוואי)
10. התקנה = נושא , אמצעי = משלים שם (לוואי) , בטיחות במפעלים = משלימי שם (לוואי)
כסף = משלים פועל
11. המפעלים = נושא , מוותרים = נושא , בשטחם = משלים שם (לוואי)
12. הנציג = נושא , התושבים = משלים שם (לוואי) , משוחח = נושא , הפקיד = משלים פועל ,
ממחלקת = משלים פועל , התברואה = משלים שם (לוואי) , העירייה = משלים שם (לוואי)
13. לכימיה = משלים שם (לוואי) , הנוזל = משלים פועל , בזהירות = משלים פועל
14. החגיגה = נושא , המנכ"ל החדש = משלימי שם (לוואי) , נערכה = נושא , באולם = משלים
פועל , הכנסים שבחברה = משלימי שם (לוואי)
15. הבית = משלים שם (לוואי) , גיהצה = נושא , החולצות = משלים פועל ,
המקומטות = משלים שם (לוואי)
16. נגרם = נושא , נזק = נושא , התפתחות = משלים פועל , התעשייה = משלים שם (לוואי)

תרגיל 39 - סיכום - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. כרם ענבים צומח ב חוה חקלאית.
2. במהלך הטיול ילדי הכיתה חבשו כובע מצחייה.
3. צעדת הנשים ב אזור מיושב.
4. אורח החיים המודרני ל ירידה חדה.
5. דיבור יומיומי ה שומעים המשועממים.
6. בשל כאבים חזקים שתקן החיוזק.
7. תמיכתו של השתקן ב פרסים רבים.
8. חוק הבחירות לכנסת בשנת 1969.
9. ב שוק הפשפים רהיטים עתיקים.
10. תאונת הדרכים ה נהג הערני.
11. רוכבי האופניים.
12. קפטן הנבחרת.
13. שנת הלילה.
14. צורכי השינה ב שנה הראשונה.

תרגיל 40 - סיכום - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

משלים פועל	נשוא	נושא
על הרוכבים.	חלים	חוקי התנועה
- 1.
משלים פועל	נושא	נשוא	משלים פועל
במרכז הנוער של השכונה.	תחרות שחמט	מתקיימת	בימים אלה
- 2.
משלים שם (לוואי)	משלים פועל	נושא + נשוא	משלים פועל
למדינת ישראל.	את הנשיא התשיעי	השביעו	בשנת 2007
- 3.
משלים פועל	נשוא	נושא
את ההורים	שימחו	החדשות האחרונות של הזוג הצעיר
- 4.

משלים פועל	נושא	נשוא	משלים פועל
משלים שם (לוואי) את הספסלים שבגן הציבורי.	עובדים מטעם העירייה	צבעו	לפני שנתיים

5.

נושא	משלים פועל	נשוא	משלים פועל
שנת הלימודים.	בכל רחבי הארץ	נפתחה	באחד בספטמבר

6.

משלים פועל	נשוא	נושא
בבית שאן.	נחשפה	משלים שם (לוואי) רצפת פסיפס עתיקה

7.

נושא	נשוא	משלים פועל
כל ילדי הכיתה.	השתתפו	משלים שם (לוואי) בתחרות השחמט

8.

משלים פועל	נשוא	נושא
משלים שם (לוואי) על הרצפה הנקייה.	זרוקה	משלים שם (לוואי) השמלה המקומטת

9.

נושא	נשוא	משלים פועל
למשחקים בגביעי אירופה בכדורסל.	ההגרלות	בשבוע שעבר

10.

משלים פועל	נשוא	משלים שם (לוואי)	נושא
משלים שם (לוואי) של מאות פינגווינים.	למותם	גרם	בחופיה של ארגנטינה

11.

משלים פועל	משלים פועל	נשוא	נושא
באיטליה.	החודש	תיפתח	משלים שם (לוואי) אלפיפות העולם בגלשני רוח

12.

משלים פועל	נשוא	נושא
משלים שם (לוואי) תשע מתעמלות.	כוללת	המשלחת הישראלית בהתעמלות אמנותית

13.

משלים פועל	נשוא	נושא
למספר שעות הצפייה שלהם בטלוויזיה.	קשורה	השמנה אצל בני נוער

14.

משלים פועל	נשוא	נושא
על אחד מצירי נדידת הציפורים הגדולים בעולם.	שוכנת	ישראל

15.

תרגיל 41 - סיכום - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

נושא	נושא	משלים פועל	
(לוואי) משלים שם על חייו של השחקן.	פורסמו	במהלך השבוע האחרון	א. (2)
	משלים פועל	משלים פועל	נושא
	עקב ירידת חום גופו.	במצב קשה	אושפז
		נושא	נושא
		נדחתה	תינוק
	משלים פועל	נושא	
(לוואי) משלים שם באוניברסיטאות.	בשל שביתת המרצים	(לוואי) משלים שם הפסיכומטרית	ג. (1)

תרגיל 42 - סיכום - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. (1) המשפט שבו התפקיד התחבירי של המילה הקניה הוא משלים פועל הוא משפט א'.
- (2) התפקיד התחבירי המשותף של המילה הקניה בשני המשפטים האחרים הוא משלים שם (לוואי)
2. (1) המשפט שבו התפקיד התחבירי של המילה למרואיניים הוא משפט ב'.
- (2) התפקיד התחבירי המשותף של המילה למרואיניים בשני המשפטים האחרים הוא משלים פועל
3. א. משלים פועל
- ב. נושא
4. א. נושא
- ב. משלים פועל
- ג. משלים שם (לוואי)

תרגיל 43 - סיכום - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

קטע א'

- (1) משלים פועל
- (2) משלים שם (לוואי)
- (3) משלים פועל
- (4) נושא

קטע ב'

- (1) נושא
- (2) מלשים שם (לוואי)
- (3) משלים פועל
- (4) משלים פועל
- (5) נושא

תרגיל 44 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- א. (1) משלים פועל
- (2) נושא
- (3) משלים פועל
- ב. התפקיד התחבירי המשותף למילה חשמל הוא משלים שם (לוואי)

מערכת הצורות

גזרת השלמים

תרגיל 45 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

.21 תִּשְׁתַּק	.11 אָכַן	.1 תִּשְׁבֵּר
.22 בָּחַנוּ	.12 מְסַפְּלִים	.2 שָׁפְכָה
.23 מִזְמִינָה	.13 זָרַק	.3 פוֹתֵר
.24 תִּסְתַּבֵּן	.14 מִצְטַלְבוֹת	.4 דָּרְשָׁנָה
.25 נִכְבְּשׁוּ	.15 קָשְׁטוּ	.5 אָבְדָק
.26 יִבְהַר	.16 אָלַבֵּשׁ	.6 הִמְשִׁכְנוּ
.27 נִשְׁבַּע	.17 דָּפְקוּ	.7 שׁוֹכְרִים
.28 מִתְרַשֵּׁל	.18 הִרְשִׁיעוּ	.8 יִרְגְּשׁוּ
.29 יִרְצֶף	.19 מִתְקַנֵּים	.9 צִטְטָה
.30 מִבְצָעוֹת	.20 נִתְרַמּוּ	.10 אֶתְחַפֵּר

פעיל מול סביל

תרגיל 46 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

שורש	בניין	פועל בצורת הפעיל
(12) פ-ת-ר	נפעל	פָּתַר (בניין קל)
(13) ש-א-ל	הופעל	הִשְׁאִיל (בניין הפעיל)
(14) צ-ב-ט	נפעל	צָבַט (בניין קל)
(15) ס-ר-ט	הופעל	הִסְרִיט (בניין הפעיל)
(16) ז-ר-ק	הופעל	הִזְרִיק (בניין הפעיל)
(17) ק-ד-מ	פועל	קָדַם (בניין פיעל)
(18) נ-ת-ק	פועל	נָתַק (בניין פיעל)
(19) ח-ד-ש	פועל	חָדַשׁ (בניין פיעל)
(20) ג-י-ס	פועל	גִּיס (בניין פיעל)
(21) ח-ס-ל	פועל	חָסַל (בניין פיעל)

שורש	בניין	פועל בצורת הפעיל
(1) פ-ס-ל	נפעל	פָּסַל (בניין קל)
(2) נ-ק-ט	נפעל	נָקַט (בניין קל)
(3) ק-ל-ע	נפעל	קָלַע (בניין קל)
(4) ש-מ-ע	נפעל	שָׁמַע (בניין קל)
(5) ס-ח-פ	נפעל	סָחַף (בניין קל)
(6) ש-ל-ח	נפעל	שָׁלַח (בניין קל)
(7) ז-ר-מ	הופעל	הִזְרִים (בניין הפעיל)
(8) ד-ל-ק	הופעל	הִדְלִיק (בניין הפעיל)
(9) ס-ת-ר	הופעל	הִסְתִּיר (בניין הפעיל)
(10) ס-ג-ר	הופעל	הִסְגִּיר (בניין הפעיל)
(11) ג-ב-ל	הופעל	הִגְבִּיל (בניין הפעיל)

תרגיל 47 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

פועל בצורת הסביל	בניין	שורש
סָפַק (בניין פועל)	פיעל	(12) ס-פ-ק
שָׁתַף (בניין פועל)	פיעל	(13) ש-ת-פ
חָלַק (בניין פועל)	פיעל	(14) ח-ל-ק
כָּיס (בניין פועל)	פיעל	(15) כ-י-ס
שָׁדַר (בניין פועל)	פיעל	(16) ש-ד-ר
הִלְבֵּשׁ (בניין הופעל)	הפעיל	(17) ל-ב-ש
נִקְשַׁר (בניין נפעל)	קל	(18) ק-ש-ר
פָּתַח (בניין פועל)	פיעל	(19) פ-ת-ח
טָפַל (בניין פועל)	פיעל	(20) ט-פ-ל
הִכְרַע (בניין הופעל)	הפעיל	(21) כ-ר-ע

פועל בצורת הסביל	בניין	שורש
נִכְתַּב (בניין נפעל)	קל	(1) כ-ת-ב
נִגְנַב (בניין נפעל)	קל	(2) ג-נ-ב
נִפְתַּר (בניין נפעל)	קל	(3) פ-ת-ר
נִגְמַר (בניין נפעל)	קל	(4) ג-מ-ר
הִדְפַּס (בניין הופעל)	הפעיל	(5) ד-פ-ס
הִפְשַׁר (בניין הופעל)	הפעיל	(6) פ-ש-ר
הִרְגַּשׁ (בניין הופעל)	הפעיל	(7) ר-ג-ש
הִדְלִיף (בניין הופעל)	הפעיל	(8) ד-ל-פ
הִכְרִיז (בניין הופעל)	הפעיל	(9) כ-ר-ז
הִשְׁחִיז (בניין הופעל)	הפעיל	(10) ש-ח-ז
שָׁלַם (בניין פועל)	פיעל	(11) ש-ל-מ

תרגיל 48 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

שם פעולה	שם פועל	בניין	שורש	הפועל
		נפעל	ב-ל-מ	נְבַלְמִים
רְתִימָה	לרתם	קל	ר-ת-מ	
		הופעל	ט-ב-ע	יִטְבְּעוּ
הלחמה	להלחים	הפעיל	ל-ח-מ	מְלַחֲמָה
הַמְלִיטוֹת	להמלט	נפעל	מ-ל-ט	
השתדלות	להשתדל	התפעל	ש-ד-ל	מְשַׁתְּדֵל
שאיבה	לְשַׁאֵב	קל	ש-א-ב	
הזמנה	לְהַזְמִין	הפעיל	ז-מ-נ	
הזדמנות	לְהַזְדַּמֵּן	התפעל	ז-מ-נ	
פלישה	לפלש	קל	פ-ל-ש	פּוֹלֵשׁ
התרגשות	להתרגש	התפעל	ר-ג-ש	אֶתְרַגֵּשׁ
הדלקה	להדליק	הפעיל	ד-ל-ק	הַדְּלִיקָה
נגון	לְנַגֵּן	פיעל	נ-ג-נ	
דְלוּג	לדלג	פיעל	ד-ל-ג	

תרגיל 49 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

<u>שם מאותו שורש</u>	<u>פועל נוסף מאותו שורש</u> <u>אך בבניין אחר</u>
שמירה	שָׁמַר (בניין קל)
שָׂרַף	נִשְׂרַף (בניין נפעל)
מסירה, התמסרות	מָסַר (קל), התמסרות (התפעל)
מכירה, התמכרות	נִמְכַר (נפעל), התמכרות (התפעל)
הדרכה	הִדְרִיךְ (הופעל)
הדבקה, הִדְבַּקוֹת	הִדְבִּיק (הופעל), נִדְבַק (נפעל)
התחייבות, חיוב	מְחַיֵּב (פיעל), חָיַב (פועל)
כְּנוּס, התכנסות	כָּנַס (פועל), התכנס (התפעל), נִכְנַס (נפעל), הכניס (הפעיל)
הכנסה, התכנסות	כָּנַס (פועל), כָּנַס (פיעל), התכנס (התפעל), נִכְנַס (נפעל)
השתכרות	שָׁכַר (פיעל)

תרגיל 50 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. **יוצא דופן:** נִמְעָכִים בניין נפעל, **המשותף:** קל
2. **יוצא דופן:** תוֹחֵם בניין קל, **המשותף:** נפעל
3. **יוצא דופן:** תִּטְחַנֶּה בניין נפעל, **המשותף:** קל
4. **יוצא דופן:** תִּקְלֹטְנָה בניין קל, **המשותף:** הפעיל
5. **יוצא דופן:** יִבְדְּלוּ בניין נפעל, **המשותף:** הופעל
6. **יוצא דופן:** תִּתְקַצְרִי בניין התפעל, **המשותף:** קל
7. **יוצא דופן:** תִּזְכֹּר בניין קל, **המשותף:** נפעל
8. **יוצא דופן:** נִסְחָבַת בניין נפעל, **המשותף:** קל
9. **יוצא דופן:** הִתְבַּשְּׂמָה בניין התפעל, **המשותף:** פיעל
10. **יוצא דופן:** מְצַטְיֵנַת בניין התפעל, **המשותף:** קל
11. **יוצא דופן:** תִּשְׁבֹּתְנָה בניין קל, **המשותף:** הפעיל
12. **יוצא דופן:** תִּצְמִיד בניין הפעיל, **המשותף:** נפעל
13. **יוצא דופן:** נִפְרָד בניין נפעל, **המשותף:** הפעיל
14. **יוצא דופן:** תִּפְסֹקְנָה בניין קל, **המשותף:** הפעיל
15. **יוצא דופן:** תִּסְגְּרֶנָה בניין נפעל, **המשותף:** התפעל
16. **יוצא דופן:** הִתְחַכֵּךְ בניין התפעל, **המשותף:** פיעל
17. **יוצא דופן:** הִשְׁתִּיקָה בניין הפעיל, **המשותף:** נפעל

18. יוצא דופן: נִשְׁפָּט בניין קל, המשותף: נפעל
19. יוצא דופן: תִּלְבְּנו בניין פיעל, המשותף: הפעיל
20. יוצא דופן: מְמַטֵּר בניין הופעל, המשותף: הפעיל
21. יוצא דופן: מְקַבְּלִים בניין פועל, המשותף: הופעל
22. יוצא דופן: הִתְלַבְּשִׁי בניין התפעל, המשותף: קל
23. יוצא דופן: יִשְׁלְפוּ בניין נפעל, המשותף: התפעל
24. יוצא דופן: יִטְבֵּל בניין הופעל, המשותף: קל
25. יוצא דופן: הִקְצִיפוּ בניין הפעיל, המשותף: הופעל
26. יוצא דופן: סוֹחֵף בניין קל, המשותף: נפעל
27. יוצא דופן: נִדְהָמַת בניין נפעל, המשותף: קל
28. יוצא דופן: הִרְעֵלְתָּו בניין הפעיל, המשותף: נפעל
29. יוצא דופן: נִתְקַף בניין קל, המשותף: הפעיל
30. יוצא דופן: תִּזְנַחִי בניין קל, המשותף: הופעל
31. יוצא דופן: הִקְדַּם בניין הפעיל, המשותף: פיעל
32. יוצא דופן: הִסְתַּמֵּן בניין התפעל, המשותף: הפעיל
33. יוצא דופן: יִבְחַן בניין הופעל, המשותף: הפעיל
34. יוצא דופן: מִתְגַּמֵּד בניין התפעל, המשותף: פועל
35. יוצא דופן: מְשַׁלְּכֵת בניין הופעל, המשותף: הפעיל
36. יוצא דופן: תִּכְשְׁלִי בניין נפעל, המשותף: הפעיל
37. יוצא דופן: מְחַלְקוֹת בניין התפעל, המשותף: פיעל
38. יוצא דופן: לְמַדִּי בניין פיעל, המשותף: קל
39. יוצא דופן: מְבַקֵּשׁ בניין פועל, המשותף: פיעל
40. יוצא דופן: יִסְדְּרוּ בניין פועל, המשותף: הופעל
41. יוצא דופן: מְשַׁתְּפִים בניין פיעל, המשותף: התפעל
42. יוצא דופן: הִשְׁחֵם בניין הופעל, המשותף: הפעיל
43. יוצא דופן: יִפְקְדוּ בניין פיעל, המשותף: קל
44. יוצא דופן: הִפְקִידָה בניין הפעיל, המשותף: נפעל
45. יוצא דופן: סִבְכִי בניין פיעל, המשותף: פועל
46. יוצא דופן: יִשְׁתַּדֵּל בניין התפעל, המשותף: הפעיל
47. יוצא דופן: תִּכְבֵּד בניין הופעל, המשותף: פועל

48. **יוצא דופן**: ?שלח בניין פועל, **המשותף**: נפעל
49. **יוצא דופן**: תְּשַׁלְּבָנָה בניין פיעל, **המשותף**: פועל
50. **יוצא דופן**: מְתַרְשְׁמוֹת בניין התפעל, **המשותף**: הפעיל
51. **יוצא דופן**: מְשַׁמֵּץ בניין הופעל, **המשותף**: פועל
52. **יוצא דופן**: שִׁזְפָה בניין פיעל, **המשותף**: התפעל
53. **יוצא דופן**: הִתְחַזְּקוּ בניין התפעל, **המשותף**: הופעל

תרגיל 51 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

שם פעולה (באותו בניין)	בניין	שורש	
הִצְמַדוֹת	נפעל	צ-מ-ד	1.
שְׁלִיטָה	קל	ש-ל-ט	2.
סְחִיטָה	קל	ס-ח-ט	3.
הִזְכָּרוֹת	נפעל	ז-כ-ר	4.
נְהִיגָה	קל	נ-ה-ג	5.
הִפְרָדוֹת	נפעל	פ-ר-ד	6.
הִתְקַלּוֹת	נפעל	ת-ק-ל	7.
הִמְנַעוֹת	נפעל	מ-נ-ע	8.
אֲיוֹם	פיעל	א-י-מ	9.
הִתְאַמָּה	הפעיל	ת-א-מ	10.
בְּקוֹר	פיעל	ב-ק-ר	11.
הִמְתַּנְּה	הפעיל	מ-ת-נ	12.
מְתוֹן	פיעל	מ-ת-נ	13.
הִפְנִסוֹת	נפעל	כ-נ-ס	14.
כְּנוּס	פיעל	כ-נ-ס	15.
הִכְנִסָה	הפעיל	כ-נ-ס	16.
הִתְכַּנְּסוֹת	התפעל	כ-נ-ס	17.
הִסְתַּגְּלוֹת	התפעל	ס-ג-ל	18.
מְסַגְּלוֹת	פועל	ס-ג-ל	19.
הִשְׁתַּבְּשׁוֹת	התפעל	ש-ב-ש	20.
שְׁבוּשׁ	פיעל	ש-ב-ש	21.
הִתְחַיְּבוֹת	התפעל	ח-י-ב	22.
מְחַיְּבוֹת	פועל	ח-י-ב	23.
הִדְבְּקוֹת	נפעל	ד-ב-ק	24.
הִדְבְּקוֹת	התפעל	ד-ב-ק	25.
הִשְׁתַּכְּרוֹת	התפעל	ש-כ-ר	26.

תרגיל 52 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

התבקשת לכתוב פועל מאותו שורש. לא נכתב באיזה בניין, ולכן יש לרשום פועל מאיזה בניין שרוצים. הפועל חייב להיות מאותו שורש של שם הפעולה.

השורש	פועל מאותו שורש
1. ר-ד-פ	רודפים
2. ס-ג-ר	הסגירו
3. ג-ר-ר	נגררו
4. ד-פ-ס	הדפס
5. ב-ד-ק	נבדקו
6. ס-פ-ק	מְסַפְּקִים
7. פ-ר-ע	הפְרַעְנוּ
8. ס-ת-ר	מסתירות
9. ב-ק-ר	תְּבַקְרוּ
10. ס-ב-נ	הסתבן
11. ש-ל-ב	משתלבת
12. ד-ב-ר	דִּבְרָתִי
13. ס-מ-כ	יסמיכו
14. ק-ל-פ	תְּקַלְפִי
15. ש-ל-מ	משתלמים
16. ס-ק-ר	סוקרת
17. ב-ר-ח	הברחנו
18. צ-נ-ח	צנחתי
19. ד-פ-ק	דפקה
20. ס-ל-ק	יְסַלֵּק
21. כ-ב-ד	הכבדנו
22. נ-ש-מ	נשמנו
23. ש-א-ל	השאלו

תרגיל 53 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. (1) 2. (3) 3. (4) 4. (2) 5. (4)

תרגיל 54 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

השורש	מילים נוספות
פ-ט-ר	מְטַרֶפֶת
ד-ב-ק	בוֹדְקוֹת
ק-ש-ט	לְשָׁקֵט
כ-פ-ר	תַּפְרִיכִי
ק-צ-ע	תַּצְעֵק
ק-ש-ר	תַּשְׁקִירִי

- .8
.9
.10
.11
.12
.13

השורש	מילים נוספות
ק-ש-ר	שוֹרֶקֶת
ב-ל-ט	לְטַבֵּל
ד-ב-ק	תַּבְדִּיקִי
ט-ר-פ	פוֹרֵט
ב-ר-ש	לְשַׁבֵּר
ס-ק-ר	קָרְסוּ
ב-ח-נ	יִנְבְּחוּ

- .1
.2
.3
.4
.5
.6
.7

תרגיל 55 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

השורש	מילים נוספות
פ-ס-ק	פְּסָקְנוּ , הַפְּסֵק
נ-ש-כ	תַּנְשִׁיכִי , נְשִׁיכָה
ב-ק-ע	הַתְּבַקְעוּ , בּוֹקְעִים
פ-ת-ח	יִפְתְּחוּ , פְּתִיחָה , מַפְתָּחוֹת
ח-ט-ב	תַּחְטְבִי , מַחְטְבִים , לְחַטֵּב
ר-ב-צ	רְבַצְתִּי , יִרְבְּצוּ , לְרַבֵּץ
ש-כ-נ	הַשְּׁכִינּוּ , לְשַׁכֵּן , מַשְׁתַּכְנֵת
ח-ל-ש	הַחְלִשׁוּ , חֲלִשָׁנוּ
ק-מ-ל	קָמְלוּ , יִקְמְלוּ
ש-ג-ע	יִשְׁגְּעוּ , מְשַׁגֵּעַ

- .12
.13
.14
.15
.16
.17
.18
.19
.20
.21

השורש	מילים נוספות
ר-מ-ז	רְמִיזָה , יִרְמְזוּ
ק-ש-ב	קְשׁוּבוֹת , מְקַשְׁבָה
ס-ב-ר	הַסְבֵּר , סוֹבְרִים
ל-ק-ח	לְקַחוּ
ד-ג-ר	יִדְגְּרוּ , תַּדְגְּרֶנָּה , דְּגִירָה
ב-ר-ק	תַּבְרִיקוּ , יִבְרֹק
נ-ע-מ	מְנַעֵם , הַנְּעַמְתִּי , נְעִימָה
ד-ג-ל	יִדְגַּל , דְּגַל
ל-ק-ט	תַּלְקֻטְנָה , לְקַטְּנוּ
ב-ט-ח	מְבַטְחוֹת , בְּטוּחַ
ח-ש-ב	חָשׁוּב , מְחַשֵּׁב

- .1
.2
.3
.4
.5
.6
.7
.8
.9
.10
.11

תרגיל 56 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

פעלים נוספים	הבניין	
אֶסְפֵּיק	הפעיל	.8
יִזְמְנוּ	פועל	.9
מְסַרְתִּי	קל	.10
הִזְכְּרִי	נפעל	.11
מְנַתְּקוֹת	פועל	.12
יִסְתַּבֵּן	התפעל	.13
תִּצְלַמִּי	פיעל	.14

פעלים נוספים	הבניין	
מְטַפְּלוֹת	פיעל	.1
שָׁמַן	קל	.2
יַגְדִּיל	הפעיל	.3
טוֹפְחִים	קל	.4
מְחַבְּקוֹת	פיעל	.5
יַצְדֵּקוּ	הופעל	.6
תִּתְקַעְנָה	קל	.7

תרגיל 57 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

מילים נוספות	הפועל
שָׁכְנוּ	(1) אָשַׁן
לְחַדֵּשׁ	(2) חִדְּשָׁנוּ
נִפְסַל	(3) פָּסַלְתִּי
פָּסַלִי	(4) תִּפְסַלְנָה
תִּמְלַךְ	(5) הִמְלִיכָה
תִּקְרַב	(6) קָרְבָה
מְאַמְצִים	(7) אִמְצַתְּ
תִּהְלָלִי	(8) מְהַלֵּל
יִפְשַׁר	(9) הִפְשִׁיחָה
מְרַגְּשִׁים	(10) תִּרְגַּשְׁנָה
יִשְׁמְעוּ	(11) שׁוֹמְעִים
אֶזְדַּמֵּן	(12) תִּזְדַּמְּנָה
יִסְתַּלַּק	(13) הִסְתַּלַּקָה

תרגיל 58 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

הבניין	צורה נוספת מאותו שורש לפי ההנחיה	
קל	נָסַגַר	.1
הפעיל	הפסקה	.2
נפעל	תִּקְשֹׁר	.3
הפעיל	הִצְמִידוּת	.4
נפעל	דָּקְרָה	.5
קל	ממשילים	.6
הפעיל	תסכים	.7
הפעיל	הִפְסֵק	.8
התפעל	עוסקות	.9
נפעל	לְהַבְהִיל	.10
קל	תִּדְרֹשְׁנָה	.11
הופעל	הִפְתַּעְתִּי	.12
נפעל	להפסיק	.13
הופעל	המתיקה	.14
קל	חִלְצָה	.15
הפעיל	כרעו	.16
נפעל	לְלַעַס	.17
פיעל	התקינו	.18
פיעל	לְטוֹשׁ	.19
הופעל	להקדיש	.20
התפעל	נִשְׁלְטוּ	.21
הפעיל	סָכְמוּ	.22
פועל	להתעצב	.23
הפעיל	התרסה	.24
התפעל	תִּטְגְּנִי	.25
התפעל	תתריסו	.26
הופעל	להזליף	.27
התפעל	רָגְלָתִי	.28
פיעל	התנגן	.29
קל	להתנקם	.30

תרגיל 59 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

שם פעולה (באותו בניין)	בניין	שורש
השתחררות	התפעל	ש-ח-ר-ר
בְּזָבוּז	פיעל	ב-ז-ב-ז
התאזרחות	התפעל	א-ז-ר-ח
צְמָצוּם	פיעל	צ-מ-צ-מ
שְׁחָרוּר	פיעל	ש-ח-ר-ר
הצטמצמות	התפעל	צ-מ-צ-מ
התבזבזות	התפעל	ב-ז-ב-ז
אֶלְתוּר	פיעל	א-ל-ת-ר

תרגיל 60 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

השורש	פועל מאותו שורש, אך בבניין אחר
.1 ב-ח-נ	אֲבַחַן (בניין פועל)
.2 א-כ-ז-ב	אֲכַזֵּב (פיעל), אֲכַזֵּב (פועל)
.3 ש-ר-ב-ב	שָׂרַב (פיעל), שָׂרַב (פועל)
.4 ס-ל-ס-ל	סָלַסַל (פיעל), סָלַסַל (פועל)
.5 ת-ק-ש-ר	תִּקְשֵׁר (בניין פועל)
.6 א-ח-ס-נ	אֲחַסֵּן (בניין פועל)
.7 פ-ר-ס-ם	התפרסם (התפעל), פָּרְסַם (פועל)
.8 א-ג-ר-פ	אֲגַרֵּף (בניין פיעל)
.9 מ-ס-פ-ר	מִסַּפֵּר (בניין פועל)
.10 ג-נ-ד-ר	גִּנְדַר (בניין פועל)

תרגיל 61 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

שם מאותו שורש	פועל נוסף מאותו שורש, אך בבניין אחר
התחשמלות	חִשְׁמַל (פיעל), חִשְׁמַל (פועל)
הסתכסכות, סְכָסוּךְ	סָכַסַךְ (פיעל), סָכַסַךְ (פועל)
צָנְזַר	צָנַזַר (פועל)
תְּגַבֵּר	תְּגַבַּר (פועל)
התאכלסות, אֶכְלוּס	אֶכְלַס (פיעל), אֶכְלַס (פועל)
חִסְפוּס	חִסַּפַס (פועל)
התעצבנות	עִצְבַּן (פיעל) עִצְבַּן (פועל)
עִדְכוּן	עִדְכַן (פועל)
חִמְצוּן	חִמְצַן (פועל)

תרגיל 62 - הבחנה בין שלמים לבין מרובעים

שם פעולה	שם פועל	בניין	שורש
תְּרַגֵּל	לְתַרְגֵּל	פיעל	ת-ר-ג-ל
התרגלות	לְהִתְרַגֵּל	התפעל	ר-ג-ל
		פועל	ת-ר-ג-ל
		הופעל	ז-מ-נ
		פועל	ת-ז-מ-נ
מְחַשֵּׁב	לְמַחֵשֵׁב	פיעל	מ-ח-ש-ב
חֹשֵׁב	לְחַשֵּׁב	פיעל	ח-ש-ב
שְׂכָפוּל	לְשַׁכְּפֹל	פיעל	ש-כ-פ-ל
הִכְפִּילָה	לְהִכְפִּיל	הפעיל	כ-פ-ל
הִשְׁתַּכְּשְׁתָּ	לְהִשְׁתַּכְּשֵׁן	התפעל	ש-כ-ש-כ
שְׂכַשְׁוֹן	לְשַׁכְּשֹׁן	פיעל	ש-כ-ש-כ
	לְאַפְּשֵׁר	פיעל	א-פ-ש-ר
הִפְשִׁיחַ	לְהִפְשִׁיחַ	הפעיל	פ-ש-ר
		פועל	ת-ק-צ-ר
		פיעל	ת-ק-צ-ר
	לְקַצֵּר	קל	ק-צ-ר
תְּקַצֵּב	לְתַקְצֵב	פיעל	ת-ק-צ-ב
הִקְצִיבָה	לְהִקְצִיב	הפעיל	ק-צ-ב
		הופעל	ד-ל-ק
		פועל	ת-ד-ל-ק
תְּגַמֵּל	לְתַגְמֵל	פיעל	ת-ג-מ-ל
גְּמִילָה	לְגַמֵּל	קל	ג-מ-ל

תרגיל 63 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

1. **יוצא דופן:** מְעַרְעֶרֶת בניין פועל, **המשותף:** פיעל
2. **יוצא דופן:** יְתַקֵּד בניין פיעל, **המשותף:** הפעיל
3. **יוצא דופן:** תִּסְתַּכֶּנָּה בניין התפעל, **המשותף:** פיעל
4. **יוצא דופן:** יִרְכַּב בניין הופעל, **המשותף:** פועל
5. **יוצא דופן:** תִּגְדֵּל בניין הופעל, **המשותף:** פועל
6. **יוצא דופן:** יִתְבַּשֵּׁל בניין התפעל, **המשותף:** פיעל
7. **יוצא דופן:** הִצְטִירוּ בניין התפעל, **המשותף:** פועל
8. **יוצא דופן:** יִתְחַלַּחל בניין התפעל, **המשותף:** פיעל
9. **יוצא דופן:** יִזְרְקוּ בניין פועל, **המשותף:** נפעל
10. **יוצא דופן:** תִּמְתִּינִי בניין הפעיל, **המשותף:** התפעל
11. **יוצא דופן:** נִדְדַּתְּנוּ בניין קל, **המשותף:** פיעל
12. **יוצא דופן:** תִּטְרָטְרוּ בניין פיעל, **המשותף:** התפעל
13. **יוצא דופן:** תִּשְׁמַשׁ בניין פועל, **המשותף:** פיעל
14. **יוצא דופן:** הִפְחַתְּ בניין הפעיל, **המשותף:** קל
15. **יוצא דופן:** תִּפְסַק בניין הופעל, **המשותף:** פועל

תרגיל 64 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

1. יְתַרְגֵּם	9. קָצְרוּ
2. יִתְאַכְזְבוּ	10. יִפְרְכוּ
3. מִסְפְּרוּ	11. רוּגְזוּ
4. הִדְרָדְרוּ	12. תִּכְנְנוּ
5. מַעֲמַעֵם	13. מִנְצִיחִים
6. תִּטְשִׁטְשׁוּ	14. הִתְאַפְּיְנָה
7. יִשְׁחַד	15. הִתְנַדְּבְתֶן
8. הִזְדַּקְנוּ	16. מִפְּלִיג

תרגיל 65 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

א. (2) ב. (3) ג. (4)

תרגיל 66 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

השורש	מילים נוספות
(1) ר-ג-מ	תְּרַגְּמוּ
(2) ל-כ-ד	מְלַכְּדוּ
(3) כ-ת-ר	כְּרִיתָהּ
(4) א-ש-פ-ז	אֶשְׁתַּזְּף
(5) פ-ר-ס	יְפַרְסְמוּ
(6) ש-כ-נ-ע	הִכְרַעְנוּ
(7) ת-כ-נ-נ	יְתַכְּנוּ
(8) ס-ב-כ	תִּסְבְּכָהּ
(9) צ-נ-ז-ר	מִתְנַזְּרוֹת
(10) ח-מ-ש	תִּשְׁמַחֵי

תרגיל 67 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

השורש	מילים נוספות
1. א-ל-ת-ר	תְּאַלְתְּרֵי , אֶלְתְּרָה
2. ס-ק-ר	תְּסַקְּרוּ , נְסַקְּר
3. ע-צ-ב-נ	הִתְעַצְּבַנְתְּ , עֲצַבְּנָתוֹן
4. ת-ז-מ-נ	יְתַזְּמֵן , מִתְזַמְּנֵת
5. ה-ת-ל	תְּהַתְּלֵנָה , מְהַתְּלִים
6. ב-ל-ג-נ	מְבַלְּגַנְתְּ , בְּלַגְּנוּ
7. ת-ח-ז-ק	יְתַחְּזְּקוּ , תַּחְזַקְּתֶם
8. ב-ק-ע	יְבַקְּיעוּ , הַבְּקָעָה

תרגיל 68 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

1. ע-ר-ב-ל, פיעל, עָרְבּוּל	7. ק-ר-ס, קל, קָרִיֶסָה
2. ז-נ-ב, התפעל, הַזְדַּנְבוּת	8. ח-י-ב, פועל, מְחַיְבוּת
3. ד-ג-ד-ג, פיעל, דָּגְדוּג	9. ת-ב-ע, קל, תְּבִיעָה
4. ס-ב-ר, התפעל, הַסְתַּבְּרוּת	10. ג-י-ס, התפעל, הַתְגַּיְסוּת
5. ס-ב-כ, פיעל, סָבּוּךְ	11. ג-י-ס, פיעל, גִּיּוּס
6. ס-ב-כ, התפעל, הַסְתַּבְּכוּת	12. ט-ר-ט-ר, פיעל טָרְטוּר

תרגיל 69 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

התבקשת לכתוב פועל מאותו שורש ומאותו בניין של שם הפעולה. התשובות הן הצעה בלבד. הינך יכול להטות את הפועל לגופים שונים.

1. ל-מ-ד, לומֶדֶת	3. מ-מ-ש, מְמַמֵּשׁ	5. צ-ב-ר, צָבְרָתִי	7. ר-ח-ק, הֶרְחִיקוּ
2. ש-ג-ש-ג, יִשְׁגֶּשֶׁג	4. פ-ת-ע, הִפְתִּיעֵנוּ	6. כ-ת-ב, אֶתְפַּתֵּב	8. ש-כ-ל-ל, יִשְׁתַּכְּלַל

תרגיל 70 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים

הבניין	צורה נוספת מאותו שורש לפי ההנחיה
(1) פועל	תִּסְכּוּל
(2) התפעל	הַסְתַּכְּלוּת
(3) פיעל	הִטְלִיטל
(4) פועל	לְשַׁלְּהַב
(5) התפעל	לְהַסְגֵּר
(6) פיעל	לְהַשְׁתַּפְּשֵׁף
(7) פיעל	יִתְמַצֵּת
(8) התפעל	מְסַנְּנֵר
(9) התפעל	טִשְׂטֵשׁ
(10) פועל	לְהַתְעַצֵּב
(11) קל	יִמְשְׁכוּ
(12) פיעל	מְשַׁכְּנֵה
(13) פועל	חִזְרוּ
(14) פועל	מְחַזְרְנוּ

תרגיל 71 - חפ"נ

1. נ-ש-ק, הפעיל, להשיק, השקה	4. נ-ש-ג, הפעיל, להשיג, השגה
2. נ-ס-ע קל, לנסע, נסיעה	5. נ-כ-ר, הפעיל, להכיר, הכרה
3. נ-פ-ל, קל, לנפל, נפילה	6. נ-ק-פ, הפעיל, להקיף, הקפה

תרגיל 72 - חפ"נ

1. התקה	2. אפל	3. ינצלו	4. נבט	5. יתיזו	6. תגש

תרגיל 73 - שלמים מול חפ"נ

1. ה-ג-ר, פיעל	12. נ-ג-נ, פיעל
2. נ-ש-ג, הפעיל	13. נ-ט-ש, נפעל
3. נ-ש-ק, פיעל	14. ה-ת-ל, פיעל
4. נ-ב-ט, נפעל	15. נ-ד-ר, הפעיל
5. נ-ב-ע, הופעל	16. נ-ב-ט, הפעיל
6. ת-י-ג, פועל	17. נ-כ-ר, הפעיל
7. נ-פ-ל, קל	18. י-ב-ש, פיעל
8. נ-ס-ר, פיעל	19. נ-ט-ל, קל
9. נ-ג-ב, פיעל	20. נ-ז-ל, קל
10. נ-ת-ק, נפעל	21. נ-ש-ל, פועל
11. נ-צ-ל, נפעל	22. נ-ג-ש, הופעל

תרגיל 74 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים חפ"נ

1. **יוצא דופן:** נָכְרוּ בניין נפעל, **המשותף:** פיעל
2. **יוצא דופן:** הִקְשִׁיתִי בניין הפעיל, **המשותף:** פיעל
3. **יוצא דופן:** מָקַף בניין הופעל, **המשותף:** פועל
4. **יוצא דופן:** נָגִיד בניין הפעיל, **המשותף:** קל
5. **יוצא דופן:** תִּתְנָה בניין קל, **המשותף:** נפעל
6. **יוצא דופן:** תִּיָּק בניין פועל, **המשותף:** הופעל
7. **יוצא דופן:** מְיַנֵּן בניין פועל, **המשותף:** הופעל

תרגיל 75 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים חפ"נ

- א. (4) ב. (2) ג. (1)

תרגיל 76 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים חפ"נ

שם פעולה	שם פועל	בניין	שורש	הפועל
הגעה	להגיע	הפעיל	נ-ג-ע	מגיעים
השתחררות	להשתחרר	התפעל	ש-ח-ר-ר	השתחררתי
התזה	להתיז	הפעיל	נ-ת-ז	
הפלה	להפיל	הפעיל	נ-פ-ל	
		הופעל	נ-ק-פ	מקפים
אבחון	לאבחן	פיעל	א-ב-ח-נ	אבחן
התכה	להתיך	הפעיל	נ-ת-כ	יתיכו
הטלטלות	להטלטל	התפעל	ט-ל-ט-ל	
	לאפיין	פיעל	א-פ-י-נ	אפינו
הכרה	להכיר	הפעיל	נ-כ-ר	מכירות
התנכרות	להתנכר	התפעל	נ-כ-ר	מתנכרות
מבוקות		הופעל	ב-ה-ק	
מחילה	למחול	קל	מ-ח-ל	
השלה	להשיל	הפעיל	נ-ש-ל	

תרגיל 77 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות - שלמים מרובעים חפ"נ

טיפ: הוצא את הבניין לשם הפועל.

הפעלים שנרשמו הם המלצה, אתה יכול להטות את הפועל לגופים שונים.

יש ליצור שם מאותו שורש של שם הפועל ומאיזה בניין שרוצים מכיוון שלא נאמר אחרת. לפניך דוגמאות מבניינים שונים.

שם מאותו שורש	פועל נוסף מאותו שורש אך בבניין אחר
צמצום	צמצם (פועל), הצטצמם (התפעל)
הצטמצמות	צמצם (פיעל), צמצם (פועל)
הנתקות, התנתקות	ינתק (פיעל), מנתק (פועל), התנתק (התפעל)
הצלה	הצילתי (הופעל), התנצל (התפעל)
נצול	מנצל (פועל), התנצל (התפעל), הציל (הפעיל), הצל (הופעל)
התנצלות	מנצל (פיעל), ינצל (פועל), הציל (הפעיל), הצל (הופעל)
התכה	התיך (הופעל)
השמנה	שמנים (קל)
הסקה	הסק (הופעל), נוסק (קל)
נסיקה	הסיק (הפעיל), הסק (הופעל)

הבחנה בין צורן גזירה ובין צורן נטייה

א. צורן נטייה מול צורן גזירה

תרגיל 78 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. * צורן גזירה	12. * צורן נטייה
* צורן נטייה	* צורן גזירה
2. * צורן גזירה	13. * צורן נטייה
* צורן נטייה	* צורן גזירה
3. * צורן נטייה	14. * צורן גזירה
* צורן גזירה	* צורן נטייה
4. * צורן נטייה	15. * צורן גזירה
* צורן גזירה	* צורן נטייה
5. * צורן גזירה	16. * צורן גזירה
* צורן נטייה	* צורן נטייה
6. * צורן נטייה	17. * צורן גזירה
* צורן גזירה	* צורן נטייה
7. * צורן גזירה	18. * צורן גזירה
* צורן נטייה	* צורן נטייה
8. * צורן גזירה	19. * צורן נטייה
* צורן נטייה	* צורן גזירה
9. * צורן גזירה	20. * צורן נטייה
* צורן נטייה	* צורן גזירה
10. * צורן גזירה	21. * צורן נטייה
* צורן נטייה	* צורן גזירה
11. * צורן גזירה	22. * צורן נטייה
* צורן נטייה	* צורן גזירה

ב. דרכי תצורה של שם העצם

1. הלחם בסיסים

תרגיל 79

שם עצם חדש ערך מילוני חדש
רְכָבָל
פלדלת
קולנוע
כדוריד
רמזור
ברוז
חיבר
מגדלור
דחפור
תקליטור
לולא
סלקל
שמרטף
אלחלד

2. בסיס + צורן סופי

תרגיל 80

מילה חדשה = ערך מילוני חדש
צורני
אורון
מכונית
דגלן
במאי
תותחן

מילה חדשה = ערך מילוני חדש
פצעון
מצחיה
ביצית
פתקית
ימאי
מפית
ראשון
ציונות

תרגיל 81 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

כל השמות נוצרו באותה דרך תצורה: בסיס וצורן סופי.

משמעות הצורן הסופי בכל אחד מהשמות:

1. יוֹמְנַאי = מקצוע , גוֹפְיָה = חלקי לבוש , מְשִׁיבֹן = מכשיר
2. תְּרַבּוּתִי = שם תואר , אֵיכוֹת = שם מופשט , נְגַרְיָה = מקום
3. חִידוֹן = אוסף , יִמְאִי = מקצוע , מְזַכְּרוֹת = מקצוע
4. פְּלָכְלִי = שם תואר , תְּקַלִּיטוֹן = הקטנה , מְפּוּחִית = הקטנה
5. יְשׁוּת = שם מופשט , עֵתוֹנַאי = מקצוע , צוּרְנִי = שם תואר
6. שְׁעוֹן = מכשיר , מְטַרְיָה = מכשיר , עֵינִית = מכשיר
7. מְנַהֵלן = מקצוע , פּוֹתְחֵן = מכשיר , חוֹלְמֵן = בעל תכונה
8. לוּחִית = הקטנה , בּוֹלְאִי = מקצוע , אֲמוּנִית = חלקי לבוש
9. סְפָרוֹתִי = בעל תכונה , מְצַרִי = מוצא , רְבִיעִי = מספר סודר
10. מְקַלִּית = כלי תחבורה , פְּתַקִּית = הקטנה , מְלַצְרִית = מקצוע

תרגיל 82 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. בסיס + צורן סופי: מְלִיצִי , סְפָרְנִית , מְדִינַאי , סְפּוּגִית
הלחם בסיסים: פְּדוּרְגֵל , חִינֵר
2. בסיס + צורן סופי: הֶרְפֶּתֶקֶן , זְבוּבוֹן , שִׁירוֹן , פְּעוּטוֹן
הלחם בסיסים: מְדַחֵן , קְנִיוֹן
3. בסיס + צורן סופי: דְּרִיכוֹת , תְּקִינּוֹת , דְּרוֹמִי
הלחם בסיסים: פְּסָקוֹל , מְצַפּוֹר , תְּשַׁחֵץ
4. בסיס + צורן סופי: שְׁבוּעוֹן , צַרְכָּנְיָה , נְדִיבוֹת
הלחם בסיסים: מְדַרְחוֹב , חִינְדֵק , קְרַנֵּף
5. בסיס + צורן סופי: מְפַרְשִׁית , גֶּשֶׁרוֹן , תּוֹעֵלְתָנוֹת
הלחם בסיסים: מְדַחֵם , תְּמִשִּׁיר , רְמָקוֹל

תרגיל 83 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- (1) המשותף למילים המודגשות מבחינת דרך התצורה: בסיס + צורן סופי
- (2) המשותף למילים המודגשות מבחינת חלקי הדיבר: שם תואר

תרגיל 84 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. א. סְרָטִים = צורן סופי רבים , סְרָטִיָּה = צורן סופי אוסף , סְרָטוֹן = צורן סופי הקטנה
ב. סְרָטִים = צורן נטייה ; סְרָטוֹן סְרָטִיָּה = צורן גזירה
2. א. פְּרָטִיסִים = צורן סופי רבים , פְּרָטִיסוֹן = צורן סופי בעל מקצוע , פְּרָטִיסִיָּה = צורן סופי אוסף
ב. פְּרָטִיסִים = צורן נטייה ; פְּרָטִיסוֹן פְּרָטִיסִיָּה = צורן גזירה
3. א. שְׂאֵלוֹן = צורן סופי אוסף (קבוצה) , שְׂאֵלוֹת = צורן סופי רבות
שְׂאֵלוֹן = צורן גזירה ; שְׂאֵלוֹת = צורן נטייה
4. א. פְּלָבִים = צורן סופי רבים , פְּלָבִיָּה = צורם סופי מקום , פְּלָבוֹן = צורן סופי הקטנה
פְּלָבִים = צורן נטייה ; פְּלָבִיָּה , פְּלָבוֹן = צורן גזירה
5. א. מְשַׁפְּחוֹת = צורן רבים רבות , מְשַׁפְּחוֹתוֹן = צורן סופי מקום
מְשַׁפְּחוֹת = צורן נטייה ; מְשַׁפְּחוֹתוֹן = צורן גזירה

3. שורש + משקל

תרגיל 85 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- לפניך שמונה תרגילים, ובכל תרגיל ארבעה שמות אשר נוצרו באותה דרך תצורה: שורש ומשקל.
ציין את השם היוצא דופן מבחינת המשקל.
1. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: מִתְּכָת (משקל מְקַטְלַת), השאר משקל קְטַלַת
 2. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: מְשַׁק (משקל מְקַטְל), השאר משקל מְקַטוּל
 3. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: נִסְפַח (משקל נְקַטְל), השאר משקל מְקַטִיל
 4. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: מְגַפָּה (משקל מְקַטְלָה), השאר משקל מְקַטְל / מְקַטְל
 5. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: מְפַסֵּק (משקל מְקַטְל), השאר משקל מְקַטְלָה
 6. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: מְבַעַע (משקל מְקַטְל), השאר משקל מְקַטוּל
 7. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: הֶרְבַּב (משקל הֶקְטִיל), השאר משקל הֶקְטָלָה
 8. השם היוצא דופן מבחינת המשקל: נִגַּר (משקל קְטַל), השאר משקל מְקַטְל

תרגיל 86 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. ג 2. ד 3. א 4. ג 5. ב 6. ד

תרגיל 87 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

1. תְּבוּסָה = שורש ומשקל , זָרְקוּר = הלחם , ראשון = בסיס + צורן סופי
2. רִכְבָּל = הלחם , יָרְחוּן = בסיס + צורן סופי , מַעֲדָר = שורש ומשקל
3. מְקוּמוֹן = בסיס + צורן סופי , עֵתוֹן = בסיס + צורן סופי , כְּשָׁלוֹן = שורש ומשקל
4. בְּרִנָּשׁ = הלחם , סִפְלוֹן = בסיס + צורן סופי , מוֹזְרוֹת = בסיס + צורן סופי
5. מַצְפּוֹר = הלחם , מִסְתּוֹר = שורש ומשקל , מְסָרוֹן = בסיס + צורן סופי
6. תְּקָלִיט = שורש ומשקל , תְּקָלִיטָה = בסיס + צורן סופי , תְּקָלִיטוֹן = בסיס + צורן סופי
7. רְבַעוֹן = בסיס + צורן סופי , שֶׁלֶדָג = הלחם , מְשָׁטָר = שורש ומשקל
8. חִיוִּנְיּוֹת = בסיס + צורן סופי , יַצִּירְתִּי = בסיס + צורן סופי , מְסַעְדָּה = שורש ומשקל
9. הַסָּקָה = שורש ומשקל , רִכְבָּת = שורש ומשקל , סִפְרוֹן = בסיס + צורן סופי
10. דְּרִיכוֹת = בסיס + צורן סופי , מְרַפָּאָה = שורש ומשקל , מְקַצְעִיּוֹת = בסיס + צורן סופי
11. נִשְׁקָה = בסיס + צורן סופי , תְּרַבּוּתִית = בסיס + צורן סופי , פְּסָפַת = שורש ומשקל
12. נִצְחוֹן = שורש ומשקל , מְחִירוֹן = בסיס + צורן סופי , מְטָמוֹן = שורש ומשקל
13. כְּסָפוּמָט = הלחם , מְחַסְנִית = בסיס + צורן סופי , כְּדוּרְגָל = הלחם
14. גְּרַפִּיקָאִי = בסיס + צורן סופי , שׁוּעַר = שורש ומשקל , צִיר = שורש ומשקל
15. פְּטָפְטוֹן = שורש ומשקל , צְרִיפוֹן = בסיס + צורן סופי , תְּפָקִיד = שורש ומשקל
16. תְּחִזּוֹקוֹן = בסיס + צורן סופי , תְּמַרוּקָה = בסיס + צורן סופי , תְּרַכִּיז = שורש ומשקל
17. לְשׁוֹנָאִי = בסיס + צורן סופי , מְזַכִּירוֹת = בסיס + צורן סופי , עֲרַפִּיחַ = הלחם
18. מְפַעֵל = שורש ומשקל , מְלוֹן = בסיס + צורן סופי , שֶׁקֶדוֹן = שורש ומשקל
19. רְגִישוֹת = בסיס + צורן סופי , מְתַכָּת = שורש ומשקל , רְמִזּוֹר = הלחם
20. שִׁכּוֹת = בסיס + צורן סופי , קַפָּאִי = בסיס + צורן סופי , מַצְנַח = שורש ומשקל
21. גְּזַבְרִית = בסיס + צורן סופי , חֲמָשִׁיר = הלחם , שֶׁחָקוֹן = שורש ומשקל
22. מִימָה = בסיס + צורן סופי , סִכְנָה = שורש ומשקל , רַפְתָּן = בסיס + צורן סופי
23. צַנְרָת = שורש ומשקל , כְּרִית = בסיס + צורן סופי , עֲדֻלְיָדַע = הלחם
24. מְהִירוֹת = בסיס + צורן סופי , הִנְהָגָה = שורש ומשקל , מְנַהִיגוֹת = בסיס + צורן סופי

תרגיל 88 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

קרא את הקטעים שלפניך, העתק את השמות המודגשים וליד כל שם כתוב מהי דרך התצורה שלו.

1. שורש ומשקל: **הַגֵּשָׁה פָּקִיד תַּחְזֹקָה הַתְּפַטְרוֹת**
בסיס + צורן סופי: **עִירְיָה מוֹנִית**
2. שורש ומשקל: **תַּחְקִיר מְשַׁטָּרָה אָדָם מְשַׁפֵּט**
הלחם בסיסים: **רְמִזּוֹר**
3. שורש ומשקל: **רָשָׁם תַּפְאוּרָן מְגַרֵשׁ**
בסיס + צורן סופי: **טְכְנָאֵי שְׂכוּנָתִי**
הלחם בסיסים: **סוֹפְשָׁבוֹעַ כְּדוֹרְסָל**
4. שורש ומשקל: **הַצְלָחָה**
בסיס + צורן סופי: **תַּסְרִיטָאֵי בְּמָאֵי אֶפְשָׁרוֹת**
5. בסיס + צורן סופי: **מַפִּית פּוֹסִית יִלְדוֹן מְזַעְרִי**
הלחם בסיסים: **חִידָק**
6. שורש ומשקל: **תַּקְשִׁרֵת פְּתוּבָה**
בסיס + צורן סופי: **מְקוּמוֹן אֲנַגְלִי כַּפִּית**
7. שורש ומשקל: **קַבְּלַת שְׂמִירָה**
בסיס + צורן סופי: **שְׂאֵלוֹן חִידוֹן עָלוֹן תַּחְתִּית**
8. שורש ומשקל: **שִׁדְכָן צְנַחָן שְׂכָחָן**
הלחם בסיסים: **מִדְחָן**
9. שורש ומשקל: **שְׂמִירָה בְּקָרֵת**
בסיס + צורן סופי: **תַּבְּרוּאָן תַּבְּרוּאָתִית בְּשָׂרִית בְּרִיאוֹת מְגַמְתִּית**
10. שורש ומשקל: **צָפַר צְפוֹר פְּזִמוֹן**
הלחם בסיסים: **מְצַפּוֹר**
11. שורש ומשקל: **מְרַהֵיב מְסוֹק צְנַחָן חִיל**
בסיס + צורן סופי: **עַצְמָאוֹת**
12. שורש ומשקל: **עֲפָרוֹן בְּטָחוֹן**
בסיס + צורן סופי: **תַּשְׁבָּצוֹן תַּשׁוּבוֹן שְׂאֵלוֹן מְלוֹן סְבִיבוֹן**

13. שורש ומשקל: מְנַהֵל מְשַׁדָּד רְשָׁמֶת
בסיס + צורן סופי: פְּרָסוּמַאי יְבוּאָן סִפְרָן מְלַצְרִית סִפְרִיָּה צְבוּרִית

תרגיל 89 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

- א. משקל קטול: כְּבוֹשׁ שְׁזוּף
- משקל קטיל: בְּהִיר שְׁבִיר
- משקל מקטיל: מִתְמִיד
- משקל קטול: קְדוֹשׁ
- משקל קטל: אֶפֶר סָגַל

ב. דרך התצורה של שמות התואר בסעיף זה היא בסיס + צורן סופי. דרך התצורה של שמות התואר בסעיף א' היא שורש ומשקל.

תרגיל 90 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

א. דרך התצורה של שמות התואר היא בסיס + צורן סופי

ב. דרך התצורה של שמות התואר בסעיף זה היא שורש ומשקל. דרך התצורה של שמות התואר בסעיף א' היא בסיס + צורן סופי.

תרגיל 91 - תרגיל בנוסח בחינת הבגרות

א. (1) פועל	ב. (1) שם פועל	ג. (1) שם
(2) נושא	(2) שם	(2) שם
(3) שם פועל	(3) שם	(3) פועל
(4) שם	(4) שם	(4) שם פועל
(5) שם	(5) שם	(5) שם
		(6) שם תואר
ד. (1) שם	ה. (1) שם	
(2) פועל	(2) שם פועל	
(3) שם פועל	(3) שם	
(4) שם	(4) שם	

תרגילי סיכום בהקשר - בנוסח בחינת הבגרות

1. (1) תקוע , נוסעים = זמן הווה

(2) נְסִיעָה

(3) הַקְטָלָה

(4) ג. הצהרות נדירות

2. לפניך משפט:

2 אנשי עסקים ידועים רכשו בחודש שעבר חברה שמייצרת פתרונות למדידת מים.

(1)

השורש	מילים נוספות
ר-כ-ש (1)	רְכִישָׁה נְרִכְשָׁה
י-צ-ר (2)	יִיצַר יְצוּר
מ-ד-ד (3)	נִמְדַד יִמְדְּדוּ

(2) שם תואר

(3) שְׁנֵי

(4) 2 אנשי עסקים

(5) משפט מורכב

פסוקית

חלק עיקרי

2 אנשי עסקים ידועים רכשו בחודש שעבר חברה | ש | מייצרת פתרונות למדידת מים.

(6) מילת הקישור "כִּי" מבטאת קשר של סיבה ותוצאה במשפט ב'.

3.

(1) מכיוון שלא התבקשת לכתוב שם פעולה מאותו בניין לפניך מספר אפשרויות.

הפועל הרשום הוא המלצה. ניתן להטות את השורש לבניינים שונים ולגופים שונים (לא התבקשת

לכתוב פועל מאותו בניין של שם הפועל הנתון)

לְזַכֵּר (שורה 1) = ז-כ-ר , קל , זְכַרְתִּי , זְכִירָה / הִזְכֵּרָה / הִזְכָּרוֹת

לְהַפְסִיק (שורה 1) = פ-ס-ק , הפעיל , מְפַסֵּקָה , הַפְסָקָה / פְּסוּקָה / פְּסִיקָה

לְעַשׂוֹן (שורה 1) = ע-ש-נ , פיעל , יַעֲשֹׂן , עֲשׂוֹן

לְהִשְׁתַּמֵּשׂ (שורה 6) = ש-מ-ש , התפעל , הִשְׁתַּמַּשׁ , הִשְׁתַּמְּשׁוּ / שְׁמוּשׁ

(2) הפועל הרשום הוא המלצה. ניתן להטות את השורש לבניינים שונים ולגופים שונים (לא התבקשת לכתוב פועל מאותו בניין של שם הפעולה הנתון).

הַגְבִּירָה (שורה 3) = ג-ב-ר , הפעיל , מְגַבֵּירִים , לְהַגְבִּיר
הַתְּמַכָּרוֹת (שורה 7) = מ-כ-ר , התפעל , אֶתְמַכֵּר , לְהַתְּמַכֵּר
שְׁמַשׁ (שורה 8) = ש-מ-ש , פיעל , מְשַׁמֵּשׁ , לְשַׁמֵּשׁ

(3) יִטְעַן

(4) מוסכמה

(5) ד. תרופות זמינות

(6) הרחוקה

(7)

משלים פועל	נשוא	נושא
משלים שם (לוואי) את תפקודי המוח.	ישפרו	משלים שם (לוואי) תרופות חדשות

II.

4. (1) ננעל , חתם , קרסה

א. הזמן המשותף לפעלים אלה הוא זמן עבר.

ב. הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין הוא ננעל. הבניין שלו הוא נפעל (שני הפעלים האחרים בבניין קל).

(2) ר-כ-ש, קל, לְרַכֵּשׁ

(3) שבוע המסחר עליות שערים

5. המחלוקות בין העובדים לבין ההנהלה יכרעו על-ידי בית הדין לעבודה בהסכמת שני הצדדים. בית הדין יפחית את משכורתם של המנהלים במקביל להסכם עבודה חדש אשר יבטיח לכולם פנסיה תקציבית.

(1) יכרעו , יפחית , יבטיח = הזמן המשותף לפעלים אלה הוא זמן עתיד.

(2) הִסְכֵּם

(3) מְכַרְעִים

(4) * הסוג התחבירי של המשפט: פשוט.

* המחלוקות = נושא , ההנהלה = משלים שם (לוואי)

- (1) הפועל הרשום הוא המלצה. ניתן להטות לגופים שונים. שים לב שהפועל יהיה מאותו שורש ומאותו בניין של שם הפעולה הנתון).
טיפ: הוצא שורש ובניין משם הפעולה.
 הַזְמַנְתִּי ; מְשַׁפְּעָה

(2) - תַּפְתַּח

- הַכְנִיסוּ

- (3) לְבַדֵּק (שורה 3) = ב-ד-ק , קל, בְּדִיקָה ; לְהַשְׁפִּיעַ (שורה 3) = ש-פ-ע , הפעיל , הַשְׁפָּעָה
 לְהַזְמִין (שורה 5) = ז-מ-נ , הפעיל , הַזְמִנָּה

- (4) א. הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין הוא הַזְמִינוּ. הבניין הוא הפעיל.
 ב. הבניין המשותף לשלושת הפעלים האחרים הוא בניין קַל.

(5)

נושא	נושא	משלים פועל
משלים שם (לואי) מסעדה חדשה.	נפתחה	משלים שם (לואי) באוניברסיטת וייחנינגן שבהולנד

I.

- (6) א. משמעות הצורן הסופי:
 מְסַעְדֵן = בעל מקצוע ; מְסַעְדָתוֹ = כינוי שייכות (קניין) ; סְעוּדוֹת = רבות
- ב. מְסַעְדֵן = צורן גזירה ; מְסַעְדָה = צורן גזירה ; מְסַעְדָתוֹ = צורן נטייה ;
 סְעוּדוֹת = צורן נטייה
- (7) המשותף לארבעת השמות ולשם מְסַעְדָה מבחינת דרך הצורה הוא שורש ומשקל. השם מְסַעְדָה יוצא דופן מבחינת המשמעות.

(1)

צורה נוספת מאותו שורש לפי ההנחיה	הבניין
דוֹרְשִׁים	(1) נפעל
הִפְרָדָה	(2) הופעל
לְהִפְגִּס	(3) הופעל
סָבַר	(4) הפעיל
הִשְׁטִיחוּ	(5) קל
נִמְרְחוּ	(6) קל
לְהַמְלִיץ	(7) הופעל

(2) א. מְקַפְּאִים

ב. הִכְנִסְתֶּם

ג. תִּקְצֹף

(3) א. לְהַקְצִיף , לְהִזְהִיב

ב. הִתְחַלָּה , הִכְנִסָּה

(4) לְהַכְנִיחַ הַבַּצֵּק כּוֹסוֹת קִמַּח

(5) מילת הקישור "כּוֹסוֹת" מבטאת קשר של סיבה ותוצאה במשפט ב'.

(6) דרך הצורה של השם שְׁקִית היא בסיס + צורן סופי.

הצורן הסופי הוא צורן גזירה.

(7) 1. שְׁלוֹשׁ , חֲמִשָּׁה , שְׁלוֹשׁ

2. חֲמִשָּׁה

(1) הפועל ושם הפועל הם המלצה. ניתן להטות לבניינים שונים ולגופים שונים (לא התבקשת לכתוב פועל או שם פועל מאותו בניין של שם הפעולה הנתון).

הגבֵּלָה (שורה 1) = ג-ב-ל , הפעיל , מגבֵּלֵת / הגבֵּיל , להגבֵּיל
סִדֵּר (שורה 4) = ס-ד-ר , פיעל , מְסַדֵּר / יְסַדֵּר / הִסְתַּדֵּר , לְסַדֵּר / לְהִסְתַּדֵּר
מְנַיֵּעָה (שורה 9) = מ-נ-ע , קל , נְמַנַּע / מוֹנְעִים , לְמַנַּע , לְהַמְנַע
הִכְנִסָּה (שורה 15) = כ-נ-ס , הפעיל , הִכְנִיס / נִכְנַס / הִכְנַס / מְכַנֵּס / יְכַנֵּס / הִתְכַּנַּס , לְהִכְנִיס / לְהַכְנִיס
לְהִתְכַּנֵּס
יָשׁוּם (שורה 17) = י-ש-מ , פיעל , מְיַשֵּׁם / מְיַשֵּׁם , לְיַשֵּׁם

(2) - יְחַיֵּב

- נִכְנְסָה

- פָּעַל ; נִקְנַס

(3) **לְדַרְשׁ** (שורה 11) = ד-ר-ש , קל, דְּרִישָׁה , לְהִסְמִיךְ (שורה 14) = ס-מ-כ , הפעיל , הִסְמְכָה

(4)

השורש	מילים נוספות
(1) ע-ש-נ	עָשׂוּן , מְעַשֵּׂן
(2) ס-ד-ר	מְסַדֵּר , מְסַדֵּר
(3) ט-ר-ד	הִטְרִידָה , לְהִטְרִיד
(4) ד-ר-ש	דְּרִישָׁה , יְדַרְשׁ
(5) ת-ק-נ	הִתְקַנַּת , מִתְקַיְנִים
(6) ס-ג-ר	נִסְגָּר , סוֹגְרֵת
(6) ק-ב-ע	קִבְּעֵנוּ , תִּקְבְּעוּ
(7) כ-נ-ס	כִּנְסָה , תִּכְנִסָּה
(8) ס-מ-כ	סוֹמְכִים , הִסְמְכָה

(5) * משפט פשוט

* במקומות ציבוריים = משלימי שם (לוואי)

בישראל = משלים פועל

(6) **שְׁבַעָה** ; אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת ; אֶלֶף תְּשַׁע מֵאוֹת שְׁמוֹנִים וְשָׁלוֹשׁ

9.

(1) מילת הקישור "כי" מבטאת קשר של סיבה ותוצאה במשפט א'.

(2) - יְבִיחַ

- פָּתַח

- תְּכַלֵּל

(3)

הבניין	צורה נוספת מאותו שורש לפי ההנחיה
(1) קל	מְנַשְׁקִים
(2) הפעיל	הִבְחִיר
(3) פועל	הִדְבִּירָה
(4) קל	יְכַלֵּל
(5) פיעל	תִּצְיֵן
(6) קל	לְהִטְעֵן
(7) הפעיל	לְפַסֵּק

(4)

השורש	מילים נוספות
(1) ת-כ-נ-נ	נִתְכַּנֵּן , תִּכְנֶנֶה
(1) ע-צ-ב	מְעַצֵּב , עָצוּב , מְעַצֵּב
(2) נ-ש-ק	נִשְׁקָה , מְנַשְׁקִים , נֶשֶׁק
(3) ט-ע-נ	טְעִינָה , הִטְעִינָה , מְטַעֵין
(4) א-ש-ר	אֲשׁוּר , מְאַשְׁרֵת , לְאֲשַׁר
(5) ס-י-מ	סִימָת , מְסַיֵּם , סִיּוּם

(5) א. השם היוצא דופן מבחינת דרך הצורה הוא עִירָה.

ב. צורן גזירה

10.

(1)

צורה נוספת מאותו שורש לפי ההנחיה	הבניין
נוגעים	(1) נ-ג-ע
התפתחות	(2) פ-ת-ח
להתנפל	(3) נ-פ-ל
אפיון	(4) א-פ-י-נ
תנתן	(5) נ-ת-נ

(2) (1) לחימה (שורה 3) = ללחם

(2) (2) רקוד (שורה 9) = לרקוד

(3) (3) זרימה (שורה 11) = לזרם

(3) תשלב

(4) המשותף לשלוש המילים מבחינת השורש הוא גזרת חפ"נ, ומבחינת הבניין הוא בניין הפעיל.

(5)

שורש	בניין	פועל בצורת הפעיל
(1) ר-כ-ב	הופעל	הרכיב
(2) ת-ר-ג-מ	פועל	תרגם
(3) נ-ז-ק	נפעל	הזיק

(6) מילת הקישור "כ"י" אינה מבטאת קשר של סיבה ותוצאה במשפט א'.

(7)

חלק עיקרי	ש	חלק עיקרי
אמנות הלחימה ה"קפוארה"	הגיעה לישראל בזכות התרמילאים,	המשך חלק עיקרי
		נולדה בברזיל
המשך חלק עיקרי	ש	פסוקית
לפני כ-500 שנה על-ידי עבדים אפריקאים	נלחמו על חירותם.	פסוקית

(8) ג